PROGRAM FINANȚAT DE UNIUNEA EUROPEANĂ

PNDR
PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ
SATUL ROMÂNESC ARE VIITOR!

AFIR
Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

CONSULTATIV

GHID DE IMPLEMENTARE

Interventia DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

PS PAC 2023 – 2027

Program finanţat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

Ghidul de implementare este un material de informare tehnică a beneficiarilor Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) şi constituie un suport informativ complex pentru depunerea cererilor de finanțare, precum și pentru contractarea și implementarea angajamentelor legale conform cerinţelor specifice ale PS PAC 2023-2027

Ghidul de implementare prezintă regulile pentru depunerea, contractarea şi derularea proiectului dumneavoastră. De asemenea, conţine informații privind condițiile generale de eligibilitate a cheltuielilor, pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele pe care trebuie să le prezentaţi, precum și alte informații utile realizării proiectului şi completării corecte a documentelor.

Ghidul de implementare, precum şi documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naţionale şi ale Uniunii Europene sau procedurale – varianta actualizată se publică pe pagina de internet www.afir.ro.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU INTERVENȚIA DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității
WWW.AFIR.RO.

CONSULTATIV

IMPORTANT!

Pentru a obţine informaţiile cu caracter general, consultaţi pliantele şi îndrumarele editate de MADR și AFIR, disponibile la sediile AFIR din fiecare judeţ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet ***www.afir.ro*** și ***www.madr.ro***.
De asemenea, pentru a obţine informaţii despre FEADR ne puteţi contacta direct la sediile noastre, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului de implementare.

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

C U P R I N S

CAPITOLUL 1 PREVEDERI GENERALE 3
1.1 Prezentarea intervenției DR 36 - LEADER- ”DEZVOLTAREA LOCALĂ PLASATĂ SUB RESPONSABILITATEA COMUNITĂȚII” 3
1.2 Beneficiarii fondurilor nerambursabile 3
1.3 Tipologia proiectelor 4
1.3.1 Categorii de proiecte 4
1.3.2 Proiectele de cooperare între GAL-uri
1.3.3 Proiectele umbrelă 4

CAPITOLUL 2 CONDIȚII DE ELIGIBILITATE ..... **Error! Bookmark not defined.**
2.1 Aspecte generale 5
2.2 Tipuri de cheltuieli eligibile și neeligibile 7
2.3 Sume (aplicabile) și rata sprijinului ..... **Error! Bookmark not defined.**
2.4 Criterii de eligibilitate generală ..... **Error! Bookmark not defined.**
2.4.1 Criterii eligibilitate pentru proiectele de servicii 12
2.4.2 Criterii de eligibilitate pentru proiectele de investiții 13
2.4.3 Criterii de eligibilitate pentru proiectele start-up neagricol 17
2.4.4 Criterii de eligibilitate pentru proiectele mixte 20

CAPITOLUL 3 ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE 24
3.1 Lansarea apelurilor de selecție de către GAL-uri 25
3.2 Completarea și depunerea dosarului cererii de finanțare de către solicitanți **Error! Bookmark not defined.**
3.3 Verificarea proiectelor la nivelul GAL 29
3.3.1 Evaluarea si selecția proiectelor la nivelul GAL 23
3.3.2 Întocmirea rapoartelor de selecție 25
3.4 Verificarea proiectelor la niveFIR 26
3.4.1 Verificarea încadrării proiectelor 27
3.4.2 Verificarea criteriilor de eligibilitate generale 29

CAPITOLUL 4 CONTRACTAREA FONDURILOR 34
4.1 Prevederi generale pentru proiectele de investiții/start-up 34
4.2 Prevederi generale pentru proiectele de servicii 38
4.3 Prevederi generale privind modificarea contractului de finanțare 35
4.4 Încetarea contractului de finanțare ..... **Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL 5 IMPLEMENTAREA CONTRACTELOR 41
5.1 ACHIZIȚIILE ..... 40 **Error! Bookmark not defined.**
5.2 PLATA 40
5.2.1 Plata pentru proiectele de investiții/start-up neagricol
5.2.2 Plata pentru proiectele de servicii

CAPITOLUL 6 INFORMAŢII UTILE 49
6.1 Lista documentelor și formularelor disponibile pe paginile de internet ale madr şi afir 49
6.2 Dicționar de termeni 50
6.3 Abrevieri 48
6.4 Legislaţie europeană şi naţională aplicabilă 48
6.5 AFIR în sprijinul dumneavoastră 54

ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI .....

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Anexa 1- Proiectele de cooperare dintre GAL-uri
Anexa 2- Detalii privind proiectele umbrelă
Anexa 3 – Cerere de Finantare Investitii
Anexa 4 – Cerere de Finantare Start-ul
Anexa 5 – Cerere de Finantare Servicii
Anexa 6 –Cerere de Finantare Mixte (investitii si servicii)
Anexa 7 - Model Plan de Afaceri
Anexa 8 - Declaratie incadrare in categoria de micro-intreprindere si intreprindere mica
Anexa 9-- Declaratie privind respectarea regulii de cumul (minimis)
Anexa 10 - Declaratia cu privire la neincadrarea in firme in dificultate
Anexa 11- Model Acord de Parteneriat
Anexa12 – Lista codurilor CAEN mediu
Anexa 13 – Model Memoriu Justificativ

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CAPITOLUL 1 PREVEDERI GENERALE

1.1 PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR 36 - LEADER- ”DEZVOLTAREA LOCALĂ PLASATĂ SUB RESPONSABILITATEA COMUNITĂȚII”

Interventia DR 36 ”Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității” se încadreaza la Art. 77 – Cooperare lit. (b) - pregătirea și punerea în aplicare a inițiativei LEADER din Reg. 2021/2115 .

Intervenţia DR-36 are ca **scop** realizarea obiectivului transversal și a obiectivelor specifice PAC, respectiv:

- SO8 Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a egalității de gen, incluzând participarea femeilor la agricultură, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei circulare și a silviculturii sustenabile;
- SO3 Îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric;
- XCO Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri.

Prin această intervenție se acordă sprijin financiar pentru crearea și dezvoltarea de activități neagricole, susținerea lanțurilor alimentare și investiții în infrastructura la scară mică, exploatarea potențialului istoric și cultural și sprijin pentru locuitorii din zonele acoperite de Strategiile de Dezvoltare Locală. În plus față de cele menționate, inițiativele pot viza și următoarele:

- Intervenții colective în domeniul agricol și agro-alimentar;
- Intervenții de tip social care sprijină multiplicarea în sectorul zootehnic;
- Investiții în domeniul neagricol;
- Investiții în economia circulară / gestionarea deșeurilor / ecologizare, inclusiv sprijin pentru unități de ecarisaj;
- Intervenții privind activitățile de mediu, inclusiv în ceea ce privește energia verde/regenerabilă;
- Acțiuni pregătitoare pentru aderarea la scheme de calitate și sprijin pentru participarea la acestea;
- Activități de formare/educative în domenii prioritare teritoriului;
- Activități de susținere a patrimoniului local material și imaterial, clasificat și neclasificat;
- Acțiuni de consolidare a GAL-urilor ca centre de resurse locale/facilitatori locali;
- Acțiuni de cooperare și acțiuni care sprijină asocierea;
- Investiții în infrastructura socială și în domeniul sănătății;
- Investiții în infrastructura locală și servicii destinate comunității;
- Activități ale start-up-urilor neagricole - în baza unui plan de afaceri;
- Acțiuni privind atenuarea fenomenului de depopulare;
- Operațiuni specifice conceptul de ”Sate inteligente”, etc.;

Sprijinul financiar se acordă intervențiilor stabilite în cadrul SDL, dezvoltate pe baza nevoilor locale.

CONSULTATIV

1.2 BENEFICIARII FONDURILOR NERAMBURSABILE

Sprijinul în cadrul DR 36 se acordă pentru implementarea intervențiilor din cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală (SDL) ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) selectate și autorizate de către DGDR AM PS.

În contextul fișei intervenției DR 36, solicitanții/beneficiarii eligibili ai proiectelor implementate prin LEADER pot fi entități publice/private, inclusiv Grupurile de Acțiune Locală autorizate/constituite juridic la momentul depunerii cererii de finanțare, precum și formele de asociere neconstituite juridic (parteneriate informale), așa cum sunt stabilite prin fișa intervenției din SDL.

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Pe toată durata de implementare a proiectului, beneficiarii trebuie să aibă în vedere drepturile, libertățile și principiile enunțate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care se referă la acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, interzicerea sclaviei și a muncii forțate, protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și de informare, egalitate în fața legii, protecția mediului, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare.

1.3 TIPOLOGIA PROIECTELOR

1.3.1 Categorii de proiecte

În funcție de tipologia activităților prevăzute, proiectele depuse în cadrul interventiei DR36 se pot încadra într- una dintre următoarele categorii:

a) **proiecte de investiții** în active corporale și necorporale care contribuie la îndeplinirea unuia sau mai multora dintre obiectivele specifice prevăzute în SDL ca de exemplu: investiții în domeniul neagricol, investiții în economia circulară/ gestionarea deșeurilor/ecologizare, investiții pentru unități de ecarisaj, investiții în domeniul agricol doar pentru proiecte colective, investiții în infrastructura socială și în domeniul sănătății, investiții în infrastructura locală și servicii destinate comunității etc.;
b) **proiecte de servicii**, respectiv proiecte care vizează operațiuni necorporale, ca de exemplu: organizarea de evenimente, instruiri, formare profesională, informare etc. Proiectele umbrelă se încadrează în categoria proiectelor de servicii;
c) **proiecte mixte** (investiții și servicii), care includ atât investiții în active corporale și necorporale, cât și operațiuni necorporale. Existența unei componente de investiții conduce la obligația menținerii obiectivelor investiției pentru o perioadă de minimum 5 ani, stabilită în cadrul de implementare național;
d) **proiecte de tip start-up** în cadrul cărora sprijinul se acordă sub formă de sumă forfetară, în cuantum de maximum 70.000 euro/plan de afaceri, în tranșe cu o valoare prestabilită (procentual), în baza unui plan de afaceri, care vizează înființarea și diversificarea (doar în sensul finanțării unei activități diferite de cea desfășurată anterior) activităților neagricole.

În funcție de obiective, proiectele depuse în cadrul interventiei DR36 se pot încadra într-unul dintre următoarele tipuri:

- De tip social/ în interesul comunității/ neproductive,
- De tip competitiv/economic
- De cooperare între GAL-uri (transnațională sau interteritorială)
- De cooperare conform art.77 din RUE 1021/2115
- Proiecte de tip umbrela.

În cadrul intervențiilor trebuie să existe o corelare a tipului proiectului cu intensitatea sprijinului (respectiv pentru investițiile de tip social/în interesul comunității poate fi stabilită o intensitate a sprijinului de până la 100%, iar pentru investițiile de tip competitiv/economic poate fi stabilită o intensitate a sprijinului în conformitate cu art. 73 – Investiții din Reg. (UE) nr. 2021/2115).

1.3.2 Proiectele de cooperare între GAL-uri

Cooperarea interteritorială și transnațională este un mod de a îmbunătăți perspectivele și strategiile locale, de a obține acces la informații și idei noi, de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, de a stimula și sprijini inovarea, de a dobândi aptitudini și a obține mijloace pentru îmbunătățirea calității serviciilor furnizate, ridicând astfel calitatea vieții în mediul rural și a da plus valoare implementării strategiilor de dezvoltare locală de către GAL-uri.
Având în vedere importanța acestor inițiative pentru întărirea principiilor LEADER, în această perioadă de programare constituie criteriu de eligibilitate al Strategiilor de Dezvoltare Locală includerea unei intervenții FEADR care vizează implementarea proiectelor de cooperare între GAL-uri.

CONSULTATIV

Informațiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Având în vedere specificul acestor proiecte, detaliile aferente proiectelor de cooperare între GAL-uri se regăsesc în Anexa 1 la prezentul Ghid.

1.3.3 Proiectele umbrelă

Proiectele de tip umbrelă sunt proiecte finantate prin intervenția DR 36 cu un scop/ obiectiv comun, care cuprind mai multe sub-proiecte, dar nu mai putin de 3 proiecte cu o valoare prestabilită de GAL de maximum 30.000 euro/ proiect. Proiectul de tip umbrelă va avea ca beneficiar direct GAL-ul (similar cu un administrator de grant), care stabilește obiectivul proiectului, criteriile de admisibilitate, domeniul specific și se ocupă de evaluarea, selectarea sub-proiectelor și efectuarea plăților în calitate de promotor al proiectului.
Aceste proiecte vor fi încadrate ca proiecte de servicii, iar plățile vor fi rambursate pe principiul rambursării, în baza documentelor prezentate la plată. Intensitatea sprijinului pentru aceste tipuri de proiecte este de maximum 100%.
Detaliile legate de modul de implementare al proiectelor umbrelă se regăsesc în Anexa 2 la prezentul Ghid.

CAPITOLUL 2 CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

2.1 ASPECTE GENERALE

Conform prevederilor PS 2023-2027, operațiunile implementate prin LEADER trebuie să îndeplinească cel puțin condițiile generale de eligibilitate prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/ 2115, Regulamentul (UE) 2021/ 2116 și cele prevăzute pentru intervenția DR 36 din PS 2023-2027, inclusiv regulile ajutoarelor de minimis pentru proiectele care nu intră în domeniul de aplicare al art. 42 din TFUE și care vor fi finanțate în baza unor scheme de ajutor de minimis elaborate în baza Regulamentului (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 şi 108 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și să contribuie la atingerea obiectivelor stabilite în SDL.

Verificarea criteriilor de eligibilitate locale și selectarea proiectelor este sarcina exclusivă a GAL-urilor, iar la nivelul AFIR se verifică doar criteriile generale de eligibilitate.

Criteriile de eligibilitate locale și de selecție sunt prevăzute în Ghidul solicitantului elaborat de GAL pentru fiecare intervenție inclusă în SDL. Criteriile de eligibilitate locale se completează cu criteriile de eligibilitate generale prevăzute în prezentul ghid, specifice în funcție de tipul proiectului și al beneficiarului.

Solicitantul trebuie să se regăsească în categoria de beneficiari eligibili menționați în fișa intervenției din SDL aprobată, cu respectarea condiţiilor de eligibilitate prevazute in fisa intervenției DR 36 din PS 2023-2027.

Valoarea proiectului trebuie să fie fundamentată în raport cu durata, acțiunile și rezultatele proiectului, iar categoriile de cheltuieli să fie încadrate corect în bugetul indicativ. Costurile prevăzute în proiect trebuie să fie rezonabile, justificate şi să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate şi al rentabilităţii.

Pentru toate proiectele depuse în cadrul DR 36 se vor respecta prevederile aplicabile LEADER (în funcție de tipul de proiect) din cadrul HG nr. 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027, inclusiv, după caz, prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale (OMADR) nr. ..... privind aprobarea schemei de ajutor de minimis - *“Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală”*, cu modificările și completările ulterioare.

Un solicitant poate depune şi derula în acelaşi timp mai multe proiecte finanţate în cadrul intervenţiei LEADER din cadrul PS 2023-2027, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiţii:

a) să facă dovada, dacă este cazul, a existenţei cofinanţării private, cumulată pentru toate proiectele;
b) să respecte condiţiile generale de eligibilitate ale intervenţiei LEADER;
c) să respecte condiţiile de eligibilitate şi selecţie stabilite de GAL în fişele intervenţiilor din SDL;

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

d) să respecte, dacă este cazul, regulile ajutorului de minimis, conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale (OMADR) nr. ..../... privind aprobarea schemei de ajutor de minimis - "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală", cu modificările și completările ulterioare.;

e) nu creează artificial condiţiile necesare pentru a obţine în mod necuvenit un avantaj, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. În conformitate cu prevederile art. 62 din Regulamentul (UE) nr. 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul intervenției DR36 din PS 2023-2027. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Pentru a evita crearea de condiții artificiale, în cazul proiectelor de servicii, un solicitant poate depune mai multe proiecte simultan la două sau mai multe GAL-uri din același județ, județe diferite sau la același GAL, în cadrul aceluiași apel sau al unor apeluri de selecție diferite, respectând, pe lângă condițiile minime menționate mai sus, următoarele condiții:

- acțiunile proiectului să nu vizeze aceiași participanți care au mai beneficiat de aceleași acțiuni în cadrul altui proiect similar (cu aceeași tematică), inclusiv proiecte finanțate în perioada de programare 2014 - 2020;
- acțiunile propuse prin noul proiect să nu fie identice cu acțiunile unui proiect anterior depus de către același solicitant în cadrul aceluiași GAL și finanțat.

f) nu mai mult de un proiect pe o intervenţie din SDL în cadrul aceleiaşi sesiuni lansate de GAL.

Prezentarea dovezii cofinanţării private a investiţiei, prin extras de cont (în original) şi/sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului, reprezintă condiție de eligibilitate care se verifică la momentul contractării. Atât extrasul de cont, cât şi contractul de credit, trebuie să menţioneze valoarea totală a cofinanţării private. În cazul în care dovada cofinanţării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi emis de instituţia financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii și va fi însoţit şi de angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare privată prezentat va fi destinat plăţilor aferente implementării proiectului.

Documentele doveditoare se vor prezenta în etapa de contractare (documente care dovedesc capacitatea şi sursa de cofinanţare, documente de la bancă/ trezorerie) în termenul de maxim 3 luni pentru proiecte fără construcții-montaj (proiecte cu investiții în achiziții simple de servicii, bunuri sau echipamente, pentru care lucrările aferente montajului nu implică emiterea autorizației de construire, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991 privind autorizarea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare), denumite în continuare proiecte simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte cu construcții-montaj (proiecte cu investiții în achiziții complexe care prevăd lucrări de construcții-montaj și care necesită autorizaţie de construire, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările şi completările ulterioare), denumite în continuare proiecte complexe, de la transmiterea Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanţare și semnarea contractului de finanțare.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate, pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusă de prevederile HG 1570/2022.

In raport cu **respectarea cadrului legislativ national aplicabil pentru proiectele de tip investiţii**, în cazul **proiectelor care vizează modernizări** solicitanţii vor avea urmatoarele obligatii:

a) prezentarea la momentul depunerii Cererii de finanțare a documentelor care atestă funcționarea obiectivelor existente şi functionalitatea conform legislației nationale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislaţia sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, dupa caz, etc.), care vor face obiectul modernizării prin proiect şi ulterior; in cazul in care proiectele de modernizare a unor locaţii/ obiective a căror activitate este supervizată şi de alte autorităţi decât cele menţionate sau doar de

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

alte autorităţi decât cele menţionate, solicitanţii vor prezenta la momentul depunerii şi/ doar documentele care atestă funcționarea obiectivelor existente şi funcţionalitatea conform legislației nationale aplicabile.

b) depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate (asumate prin declarația F din Cererea de finanțare). La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care atestă autorizarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică, după caz.

Pentru proiectele care propun investiții noi, la prima cerere de plată se vor depune și verifica Avize/acte de reglementare necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate, dupa caz. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care atestă autorizarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică **sau a altor autorităţi de supervizare a activităţii, după caz.**

In raport cu respectarea cadrului legislativ national aplicabil **pentru proiectele de tip start-up** beneficiarii vor avea obligaţia de a prezenta la contractare Clasarea notificarii sau Decizia etapei de evaluare initiala si până la prima tranşă de plata documentul final respectiv:

- **Decizia etapei de încadrare ca document final**
- **Acord de mediu (dacă e cazul)**

In cazul proiectelor de tip investitii, AFIR va verifica la ultima cerere de plată documentele care atestă autorizarea obiectivului realizat prin proiect, din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică sau a altor autorităţi de supervizare a activităţii, după caz. Neprezentarea acestor documente va conduce la rezilierea proiectului şi recuperarea fondurilor pătite.

In cazul proiectelor de tip forfetar AFIR va verifica la a doua cerere de plată existenţa autorizaţiei de funcţionare emisă de autoritatea administrației publice locale sau a negaţiei, după caz. Neprezentarea acestui document va conduce la rezilierea proiectului şi recuperarea fondurilor plătite.

In raport cu **documentele pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizarii investiției/locatia de implementare a proiectului** se vor depune la Cererea de Finantare urmatoarele documente:

Pentru proiectele de investitii

a) Pentru beneficiari privaţi

i) Pentru proiecte cu construcţii-montaj (pot include dotări şi echipamente fără montaj) care necesită Autorizaţie de construire

a) Dreptul de proprietate privată

b) Dreptul de concesiune

c) Dreptul de superficie;

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;

- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;

- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.

- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

- Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției şi care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea. În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafaţa concesionată la zi - dacă pentru suprafaţa concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea şi dacă da, să se menţioneze care este suprafaţa supusă acestui proces;

- situaţia privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul şi-a respectat graficul de plată a redevenţei şi alte clauze.

Contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției şi care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

AFIR va obține Extrasul de Carte Funciară aferent imobilului (teren/ clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant in Cererea de Finanţare în secţiunea dedicată.

Extras de carte funciară pentru informare trebuie să conţină planul parcelar cu localizare certă. **NU se acceptă la depunerea Cererii de finanţare Extras de carte funciară pentru informare cu menţiunea "imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă datorită lipsei planului parcelar".**

ii) Pentru proiecte cu construcţii şi echipamente cu montaj care *nu* necesită Autorizaţie de construcţie (pot include şi dotări şi echipamente fără montaj) se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanţare care să certifice, după caz:

a) dreptul de proprietate privată,
b) dreptul de concesiune,
c) dreptul de superficie,
d) dreptul de uzufruct;
e) dreptul de folosinţă cu titlu gratuit;
f) împrumutul de folosință (comodat)
g) dreptul de închiriere/locațiune
De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

Atentie!

În situaţia în care imobilul pe care se execută investiţia nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuţia investiţiei şi graficul de rambursare a creditului. În cazul solicitanţilor Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care deţin în proprietate terenul aferent investiţiei, în calitate de persoane fizice împreună cu soţul/soţia, se vor depune atât documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, cât şi declaraţia soţului/soţiei prin care îşi dă acordul referitor la realizarea şi implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

În cazul în care înscrisurile menționate la punctul ii) nu sunt înregistrate la OCPI şi nu se regăsesc în Extrasul de Carte Funciară pentru informare obţinut de către AFIR, din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, acestea vor fi depuse în formă autentică (pentru senţintele judecătoreşti, actele emise de o autoritate publică nu se solicită formă autentică).

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

b) Pentru beneficiari publici, ONG-uri, unităţi de cult, etc, atat pentru proiectele care necesita Autorizatie de construire cat si pentru proiectele care nu necesita Autorizatie de construire se vor depune, după caz, următoarele:

- Inventarul bunurilor ce aparţin domeniului public al comunei/comunelor, întocmit conform legislaţiei în vigoare privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului şi publicat în Monitorul Oficial al României

- Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea modificărilor şi / sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public sau detalierii poziției globale existente sau clasificării unor drumuri neclasificate, cu respectarea prevederilor Art. 115 alin (7) din Legea nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, a administraţiei publice locale, adică să fi fost supusă controlului de legalitate al Prefectului, în condiţiile legii

- Documente doveditoare de către ONG-uri/Unităţi de cult/etc privind dreptul de proprietate /administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări/dotări, conform cererii de finanţare

- Documente doveditoare a dreptului de proprietate/ administrare pe o perioadă de minimum 10 ani asupra bunurilor imobile care fac obiectul realizării investiţiei propuse (pentru solicitanţi cu forme de organizare care nu au fost menţionate anterior)

- Extras de carte funciară din care să reiasă intabularea în domeniul public a dreptului de proprietate asupra bunului pentru unitatea administrativ teriorială (terenului pe care urmează a se realiza investiția și/sau a drumului de interes local) care face obiectul Cererii de finanțare pentru unitatea administrativ-teritorială.

Pentru proiectele de tip start-up

1)Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, iar lucrările aferente construcției/montajului acestor echipamente necesită obținerea autorizației de construire

a) Dreptul de proprietate privată
Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:
- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare,etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;
b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune, încheiat în conformitate cu legislaţia în vigoare, care acoperă o perioadă de cel puţin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanţare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției şi care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcțieprevăzute prin proiect, în copie. În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.
În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:
- suprafaţa concesionată la zi - dacă pentru suprafaţa concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea şi dacă da, să se menţioneze care este suprafaţa supusă acestui proces;
- situaţia privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investiţiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul şi-a respectat graficul de plată a redevenţei şi alte clauze.
c) Dreptul de superficie - contract de superficie - care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanţare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției şi care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

AFIR va obține Extrasul de Carte Funciară aferent imobilului (teren/clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în Cererea de Finanţare în secţiunea dedicată. Solicitantii trebuie să se asigure ca vor introduce datele corecte in sectiunea A10 dedicata din Cererea de Finantare.
Atentie! Verificarea extrasului de carte funciara este necesara pentru toate proiectele de la punctul 1).

Extrasul de carte funciară pentru informare trebuie să conţină planul parcelar cu localizare certă. NU se acceptă la depunerea Cererii de finanţare Extras de carte funciară pentru informare cu menţiunea "imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă datorită lipsei planului parcelar".

2) Pentru proiectele care propun lucrări de construcții, achiziție de mașini și/ sau utilaje fără montaj sau al căror montaj NU presupune lucrări care necesită obținerea autorizației de construire, se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioada de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanţare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției care să certifice, după caz

a) dreptul de proprietate privată,

b) dreptul de concesiune,

c) dreptul de superficie,

d) dreptul de uzufruct;

e) dreptul de folosință cu titlul gratuit;

f) împrumutul de folosință (comodat);

g) dreptul de închiriere / locațiune

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

AFIR va obține Extrasul de Carte Funciara aferent imobilului (teren/clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în Cererea de finanţare în secțiunea dedicată.

Atentie! Verificarea extrasului de Carte funciara este necesara numai în situatia în care documentele de la punctele a,b,c,d,e,f, g de mai sus NU sunt încheiate în formă autentică de către un notar public sau NU sunt emise de o autoritate publică sau NU sunt dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

2.2 TIPURI DE CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

CHELTUIELI ELIGIBILE

În cadrul unui proiect, cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului stabilită în conformitate cu fișa măsurii din SDL aprobată de către AM PS, în limita valorii maxime a sprijinului din Regulamentul (UE) nr. 2021/2115, pentru tipul de proiect.

Dispoziţii privind eligibilitatea cheltuielilor:

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din:

- Cap. 4.7.3 *Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale*, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS 2023-2027 – Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR
- Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 - Art. 2 punctul f), g), Art.18

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

- Schema de ajutor de minimis - ”Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală”, aprobată prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. ...../.....
- Regulamentul (UE) nr. 2021/2115 - Art. 86 - Eligibilitatea cheltuielilor, Art. 155 - Eligibilitatea anumitor tipuri de cheltuieli legate de perioada Planului Strategic 2023-2027, **Art. 157** - Eligibilitatea cheltuielilor pentru dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunităţii finanţată din fonduri multiple (în funcție de tipul de operațiuni sprijinite prin măsura din SDL);

Cap.4.7.3 - Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS 2023-2027, mentionează următoarele Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR:
1. Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.
2. Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.
3. Cheltuielile generate ca urmare a impunerii de noi cerințe ale UE, fermierilor, în vederea conformării respectivelor cerințe, pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatație în acord cu Art 73 alin.(5) din R(UE) 2115/2021.

Cheltuielile eligibile specifice fiecărei intervenții vor respecta prevederile fișei intervenției din SDL aprobată de către AM PS. Tipurile de cheltuieli eligibile se vor raporta la tipurile de investiții eligibile aferente intervenției.

Prevederi privind mijloacele de transport marfă:

Vor fi considerate ca şi cheltuieli eligibile, mijloacele de transport marfă necesare bunei desfășurări a activităților proiectului, respectiv pentru transportul producției proprii.

Caracteristicile si utilizarea acestora trebuie să se încadreze in definiţia de la punctul **41 *transport rutier în cont propriu de mărfuri*** din Ordonanţa nr. 27/2011 privind transporturile rutiere cu modificările şi completările ulterioare - transportul rutier de mărfuri efectuat cu respectarea condiţiilor prevăzute la art. 1 alin. (5) lit. d) din Regulamentul (CE) nr. 1.072/2009, respectiv cu indeplinirea urmatoarelor conditii:

(i) mărfurile transportate aparţin întreprinderii sau au fost vândute, cumpărate, date spre închiriere sau închiriate, produse, extrase, transformate sau reparate de întreprinderea respectivă;

(ii) deplasarea are drept scop transportarea mărfurilor din sau către întreprindere ori mutarea acestora, fie în cadrul întreprinderii, fie în afara acesteia, în scopuri proprii;

(iii) autovehiculele utilizate pentru astfel de transporturi sunt conduse de personal angajat de către întreprindere sau pus la dispoziţia acesteia în temeiul unei obligaţii contractuale;

(iv) vehiculele care transportă mărfurile sunt în proprietatea întreprinderii sau au fost cumpărate în rate

si

(v) transportul nu constituie decât o activitate auxiliară ansamblului de activităţi desfășurate de întreprindere;

Totodată, se acceptă ca fiind cheltuieli eligibile pentru activitățile neagricole **mijloacele de transport specializate** necesare pentru activitatea proiectului cum ar fi:

- Ambulanța umană;
- Ambulanță veterinară
- Autospecială pentru salubrizare;
- Masina specializata pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înalțime;

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

- Mașină specializată tip vehicul-platformă şi șasiu, prevazută cu carlig şi macara hidraulică pentru reciclare;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoşasiu - exclus cap tractor și remorca autocisterna sau una din ele separat)
- Mașina de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanjă;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fară a putea fi detașat);
- Mijloc de transport de agrement (ex.: ATV, biciclete, snowmobile, trotinete etc.)
- Masină de transport funerar

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate şi să deservească exclusiv activităţile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/ cap tractor cu remorcă/ semiremorcă (capul tractor poate fi folosit si pentru alte tipuri de activități). Se va aduce obligatoriu omologarea RAR la ultima tranșă de plată.

Vor fi considerate cheltuieli eligibile și mijloacele de transport persoane doar pentru proiectele negeneratoare de venit desfășurate în interesul comunității.

CHELTUIELI NEELIGIBILE

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

Cheltuielile neeligibile sunt:

(a) achiziţia de drepturi de producţie agricolă;

(b) achiziţia de drepturi la plată;

(c) achizitia de terenuri:

-pentru proiectele de tip start up este neeligibila achiziţia de terenuri cu un cuantum mai mare de 10 % din cheltuielile totale eligibile ale operaţiunii în cauză

-pentru proiectele de tip investitii este neeligibila achiziţia de terenuri

(d) achiziţia de animale, achiziţia de plante anuale și plantarea acestora în alte scopuri decât:

(i) cel al refacerii potenţialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unui eveniment catastrofal;

(ii) cel al protejării efectivelor de animale de prădătorii mari sau cel al utilizării animalelor în silvicultură în locul utilajelor;

(iii) cel al creșterii raselor pe cale de dispariţie, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 24 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului, în cadrul angajamentelor menţionate la articolul 70; sau

(iv) cel al conservării soiurilor de plante aflate în pericol de eroziune genetică în temeiul angajamentelor menţionate la articolul 70;

(e) rata dobânzii debitoare, cu excepţia celei referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenţii pentru rata dobânzii sau a unei subvenţii pentru comisioanele de garantare;

(f) investiţiile în infrastructuri de mare amploare, astfel cum sunt stabilite de statele membre în planurile lor strategice PAC, care nu fac parte din strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunităţii prevăzute la articolul 32 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepţia investiţiilor în banda largă și în măsuri preventive de protecţie costieră și împotriva inundaţiilor destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile;

(g) investiţiile în împădurire care nu sunt coerente cu obiectivele în materie de mediu și de climă conforme cu principiile gestionării durabile a pădurilor, dezvoltate în Orientările paneuropene privind împădurirea și reîmpădurirea.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Primul paragraf literele (a), (b), (d) și (f) nu se aplică în cazurile în care sprijinul este acordat prin intermediul instrumentelor financiare.

☑ În cadrul proiectului nu pot fi incluse operațiuni asimilabile intervențiilor excluse de la finanțare prin DR 36 - LEADER, în conformitate cu prevederile fișei tehnice a acestei intervenții.

Conform fișei tehnice a DR 36 - LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- Intervenții aferente Pilonului I;
- Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerinţe obligatorii, Art. 74 - Investiţii în irigaţii si Art.76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din R(UE)2021/2115;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Investiții în exploatații agricole/pomicole, **cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social**;
- Investiții în crearea/ modernizarea infrastructurii de acces agricolă/ forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural;

☑ În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuielile neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Capitolul 4.*7 Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală* din PS 2023-2027. Acestea sunt următoarele:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente ”second hand”;
- **cheltuielile efectuate înainte de depunerea solicitării de sprijin și înainte de semnarea contractului de finanțare** a proiectului, cu excepția:
    - cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor
    - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun înființare/reconversie plantații pomicole, plantații de struguri de masă, hamei și înființare perdele de protecție, în cadrul intervențiilor a cărei arie de eligibilitate permite aceste culturi, pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare;
- **cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane**, exceptând mijloacele de transport utilizate de echipa GAL, precum și a celor menționate în capitolul asistență tehnică;
- **cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări** care vizează aceleași costuri eligibile;
- **taxa pe valoarea adăugată**, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau eligibilă conform prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte **costuri legate de contractele de leasing**, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor de tip start-up non-agricol şi nici in cazul proiectelor de investiţii care vizează activităţi non-agricole.
Utilajele agricole sunt eligibile in cadrul proiectelor de investiţii care vizează activităţi agricole propuse de solicitanţii organizaţi in forme asociative cu activitate agricolă.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili, conform listelor indicative de cheltuieli eligibile aferente intervenției din SDL.

2.3 SUME (APLICABILE) ȘI RATA SPRIJINULUI

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Valoarea maximă nerambursabilă nu poate depăși cuantumul maxim de 200.000 de euro/proiect, respectiv cuantumul maxim de 70.000 de euro/plan de afaceri pentru proiecte de tip start-up neagricol.

Rate maxime de finanţare/valoare maximă a sprijinului forfetar, per categorie proiect

În funcție de tipologia proiectelor / În funcție de obiective	**INVESTITII**	**START UP**	**SERVICII**	**INVESTITII SI SERVICII**
Investiţii de tip social/în interesul comunității /neproductive	Aplicabil/ rata max 100%	Nu se aplică	Aplicabil/ rata max 100%, inclusiv în cazul subproiectelor din cadrul proiectelor umbrelă dacă acestea prevăd investiţii de tip social/ în interesul comunității/ neproductive	Aplicabil -rata componentă investiţii max 100% -rata componentă servicii max 100%
Investiţii de tip competitiv/ economic	Aplicabil/ rata max 65%; max 80% doar pentru investiţii pentru protecţia mediului	Nu se aplică	Aplicabil doar pentru subproiectele din cadrul proiectelor umbrelă de tip competitiv care vizează dezvoltarea unor întreprinderi existente sau sprijinirea sectorului agricol/ rata max 65%; max 80% pentru investiţii pentru protecţia mediului	Aplicabil/ -rata componentă investiţii max 65%; max 80% doar pentru investiţii pentru protecţia mediului - rata componentă servicii max 100%
Activităţi neagricole in baza unui plan de afaceri	Nu se aplică	Sprijin forfetar in limita de max.70.000 euro/proiect	Aplicabil doar pentru subproiectele din cadrul proiectelor umbrelă dacă acestea prevăd sprijinirea unor start-up-uri în domeniul nonagricol în baza unui plan de afaceri, în limita a 30.000 euro per destinatar final	Nu se aplica
Cooperare între GAL-uri (transnațională sau interteritorială)	Nu se aplică	Nu se aplică	Aplicabil/rata max 100%,	Aplicabil/ -rata componentă investitii max 65%; max 80% doar pentru investitii pentru protectia mediului - rata componentă servicii max 100%

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Cooperare conform art. 77 din Reg. (UE) 2021/2115	Nu se aplică	Nu se aplică	Aplicabil/ rata max 100%,	Aplicabil/ -rata componentă investiţii max 65%; max 80% doar pentru investiţii pentru protectia mediului - rata componentă servicii max 100%

2.4 CRITERII DE ELIGIBILITATE GENERALĂ

2.4.1 Criterii de eligibilitate generală pentru proiectele de servicii, cu excepția proiectelor de cooperare între GAL-uri

Pentru proiectele de servicii, cu excepția proiectelor de cooperare, criteriile de eligibilitate generale vizează atât solicitantul, cât și cererea de finanțare depusă, astfel:

I. Pentru verificarea eligibilității solicitantului, criteriile generale sunt:

EG1. Solicitantul aparține categoriei beneficiarilor eligibili așa cum sunt aceştia definiţi in Fişa intervenţiei elaborată de către GAL şi în Fişa intervenţiei DR36 din PS.
EG2. Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR și EURI.
EG3. Solicitantul și-a însușit în totalitate angajamentele luate în Declarația pe proprie răspundere aplicabile proiectului.
EG4. Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare.
EG5. Solicitantul nu a creat condiţii artificiale pentru accesarea sprijinului în cazul proiectelor prezentate de solicitanti privaţi.
EG6. Solicitantul nu a depus mai mult de un proiect pe o intervenţie din SDL în cadrul aceleiaşi sesiuni lansate de GAL.

II. Pentru verificarea eligibilității cererii de finanțare, criteriile generale sunt:

EG7. Solicitantul demonstrează în cererea de finanțare, prin activitățile propuse și resursele umane alocate pentru realizarea acestora, oportunitatea și necesitatea proiectului.
EG8. Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului
EG9. Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice.
EG10. Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat în domeniu.
EG11. Grupul țintă respectă condițiile de eligibilitate și este format din persoane care își desfășoară activitatea sau au domiciliul pe teritoriul GAL.
EG12. Intensitatea sprijinului poate fi de până la 100%, cu o valoare maximă nerambursabilă de 200.000 euro/proiect.

În funcție de tipul proiectelor de servicii, criteriile de eligibilitate pentru verificarea cererii de finanțare se vor completa cu următoarele:

- În cazul proiectelor care prevăd promovarea patrimoniului, se va verifica dacă Solicitantul și-a luat angajamentul că va valorifica, disemina, promova către publicul larg rezultatele obținute în urma implementării proiectului (materiale rezultate: ex. studiu, monografie, album, broșură, film etc.).
- În cazul proiectelor depuse în parteneriat, se va verifica dacă există un Acord de parteneriat prin care este desemnat partenerul lider cu care se va încheia contractul de finanțare și prin care se stabilesc drepturile și obligațiile partenerilor.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

- În cazul proiectelor care prevăd activități de informare și promovare a unor produse/ servicii, se va verifica dacă există un Program de promovare care include un plan de informare defalcat pe acțiuni, mijloace, perioade și activități de promovare cu rezultate scontate pentru proiectul depus.
- În cazul proiectelor de tip umbrelă, se va verifica dacă există Metodologia de selecție a sub-proiectelor și dacă aceasta prevede condițiile minime obligatorii.

Având în vedere specificul proiectelor de cooperare între GAL-uri, criteriile de eligibilitate generale care vizează cererile de finanțare se regăsesc detaliate în Anexa 1 la prezentul Ghid.

De asemenea, se va verifica bugetul indicativ al proiectelor care va consta în:

- Asigurarea că toate costurile de servicii propuse pentru finanţare sunt eligibile şi calculele sunt corecte. Bugetul indicativ este structurat pe două capitole – cheltuieli cu personalul și cheltuieli pentru derularea proiectelor, cu excepția proiectelor umbrelă care vor conține un capitol separat pentru cheltuielile cu granturile oferite.
- Verificarea bugetului indicativ privind corectitudinea informațiilor furnizate, analizând și fundamentarea bugetară (document obligatoriu anexă la cererea de finanțare), care privește corelarea dintre activitățile și resursele umane alocate acestora prin proiect cu sumele prevăzute în capitolele din buget pentru aceste activități.
- Toate cheltuielile trebuie să fie justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

Criteriile care vor fi verificate pentru fiecare proiect, în legătură cu bugetul indicativ, sunt următoarele:

1. Informaţiile furnizate în cadrul bugetului indicativ din Cererea de finanțare sunt corecte şi sunt în conformitate cu Fundamentarea Bugetului (document obligatoriu anexă la cererea de finanțare) pe categorii de cheltuieli eligibile?
2. Sunt eligibile cheltuielile aferente activităților eligibile din proiect, în conformitate cu cele specificate în cadrul Fișei intervenției din Strategia de Dezvoltare Locală în care se încadrează proiectul?
3. TVA-ul aferent cheltuielilor eligibile este corect încadrat în coloana cheltuielilor neeligibile/ eligibile, dacă este cazul?
4. Verificarea rezonabilităţii preţurilor prin analiza bazei de date existente la nivelul AFIR și/ sau a ofertelor depuse.
5. Planul financiar este corect completat şi respectă gradul de intervenţie publică așa cum este prevăzut în Fișa intervenției din Strategia de Dezvoltare Locală?

Metodologia de verificare a fiecărui criteriu de eligibilitate se regăsește în Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36.

2.4.2 Criterii de eligibilitate generală pentru proiectele de investiții

Obiectivele proiectelor de investiții se încadrează în prevederile Art. 73 - Investiţii din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021.

Proiectele de investiții vor respecta criteriile de eligibilitate generale aplicabile conform regulamentelor europene, cadrului național de implementare și Art. 73 din Reg UE 2115/2021 și vor fi verificate de către AFIR în baza fișei de evaluare generală a proiectului, respectiv E1.2L - FIȘA DE EVALUARE GENERALĂ a proiectului tip investiţii.

Criteriile de eligibilitate generale se aplica şi pentru componenta de investiţii a proiectelor mixte (investiții și servicii).

Solicitanţii eligibili sunt cei prevăzuţi in fișa intervenției din SDL și în fișa intervenției DR36 - LEADER, iar proiectele depuse vor propune investiţii.

Verificările aferente eligibilităţii generale pentru acest tip de proiecte vor viza:

EG 1 - Verificarea eligibilităţii solicitantului in ceea ce priveşte:

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

EG 1.1 Solicitantul proiectului trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili aşa cum sunt aceştia definiţi in Fişa intervenţiei elaborată de către GAL şi în Fişa intervenţiei DR36 din PS;

EG 1.2 Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR şi EURI;

EG 1.3 Solicitantul şi-a însuşit în totalitate angajamentele aplicabile din Declaraţia pe proprie raspundere F, aplicabile proiectului;

EG 1.4 Solicitantul a respectat condiția de a nu depune mai mult de un proiect pe o intervenţie din SDL în cadrul aceleiaşi sesiuni lansate de GAL? (conform HG 1570/2022)

EG 1.5 Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate (inclusiv insolventa), în conformitate cu legislația în vigoare, in cazul beneficiarilor privaţi;

EG 1.6 Solicitantul nu trebuie să fie în incapacitate de plată, în conformitate cu legislația în vigoare;

EG 1.7 Solicitantul a prezentat dovada cofinanţării private a investiţiei, prin extras de cont şi/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, cu exceptia proiectelor pentru care se aplica o rată de finantare de 100%;

EG 1.8 Cheltuielile propuse în proiect nu fac obiectul dublei finanţări cu alte cheltuieli finanţate din FEADR/ EURI sau din alte fonduri publice;

EG 1.9 Solicitantul nu a creat condiţii artificiale pentru accesarea sprijinului in cazul proiectelor prezentate de solicitanti privaţi;

EG 1.10 Solicitantul a aplicat o semnătura electronică validă și emisă în baza unui certificat calificat furnizat de un furnizor de servicii de încredere calificat care se află în lista oficială a Uniunii Europene pe documentele emise.

EG 2 - Verificarea eligibilităţii proiectului:

1.Solicitantul a prezentat SF/DALI/PT/MJ/CF in conformitate cu prevederile legale în vigoare şi documentele obligatorii aferente imobilului unde se realizează investiţia;

2.Investiţiile propuse de solicitant prin proiect NU se incadreaza intr-una din categoriile:

- Intervenții aferente Pilonului I (plati directe);
- Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerinţe obligatorii, Art. 74 - Investiţii în irigaţii si Art.76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din Regulamentul privind PS PAC nr. 2115/2021;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Investiții în exploatații agricole/ pomicole, cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social;
- Investiții în crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă/forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural.

Atenţie! Pistele de biciclete sunt eligibile.

Din punct de vedere al prevederilor şi cerintelor HG 907/2016 şi Legii 50/1991, proiectele de investiţii se impart in următoarele categorii:

a) **proiecte cu construcţii-montaj care necesită emiterea Autorizaţie de construire** (pot include dotări şi echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente, după caz:

- In cazul construcţiilor noi:
  - ☑ Studiu de Fezabilitate;

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

☑ Certificat de Urbanism/ Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire).

- Pentru modernizări/ intervenţii la construcţii existente, care necesită emiterea unei Autorizaţii de construire/ desfiinţare:
  - ☑ DALI;
  - ☑ Certificat de Urbanism/Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire);
  - ☑ Expertiza tehnică de specialitate asupra construcţiei existente.

b) **proiecte cu construcţii-montaj care NU necesită Autorizaţie de construire** (pot include şi dotări şi echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente:
   - ☑ Memoriu Justificativ;
   - ☑ Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul depus nu se emite autorizație de construire.
   - ☑ Expertiza tehnică de specialitate asupra construcţiei existente (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcţiilor existente/ achiziţii de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcţiei existente);
   - ☑ Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcţiilor existente/achiziţii de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcţiei existente) - numai în cazul construcțiilor nefinalizate;

c) **proiecte de dotări şi/sau cu echipamente fără montaj** (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1 din bugetul Indicativ). In cazul acestor proiecte nu se va depune SF/ MJ/ DALI. Solicitantul va completa secţiunea A6 din Cererea de finanţare, cu respectarea cerinţelor din secțiunea REGULI DE COMPLETARE.

Pentru proiectele de investiţii, finanţarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediul social sau punctul/ punctele de lucru unde se implementează proiectul pe teritoriul acoperit de GAL și investiția să se realizeze pe teritoriul GAL. Aceste condiții trebuie respectate inclusiv în cazul solicitanților parteneri intr-un proiect colectiv agricol cu exploatații agricole amplasate atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia.

EG 3 - Investiţia propusă este in conformitate cu prevederile legislaţiei specifice aplicabile, respectiv:

EG 3.1 Au fost prezentate documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente şi funcţionale conform legislației nationale: DSP, DSVSA, Autorități competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformităţii cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, etc, dupa caz), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect? (doar in cazul modernizărilor);

EG 3.2 Investiţia propusă este in conformitate cu prevederile legislației în vigoare privind **construcţia/ modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 cu completările si modificările ulterioare**? - numai pentru proiectele care prevăd construcţia/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului ANT 65/2013 cu completările si modificările ulterioare)

EG 3.3 Investiţia propusă este in conformitate cu prevederile legislaţiei nationale privind **protejarea patrimoniului local (material si imaterial) ?** (daca este cazul)

EG 3.4 În cazul proiectelor care propun activitati desfasurate in arii naturale protejate s-a prezentat acordul custodelui?

EG 4 - Viabilitatea economică/ Necesitatea și oportunitatea investiției

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice pentru beneficiari privaţi / Investiția trebuie să demonstreze **necesitatea şi oportunitatea** acesteia (pentru beneficiari publici şi parteneriate public-privat) respectiv:

EG 4.1 Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice (pentru beneficiarii privati care propun investitii de tip competitiv/economic);

EG 4.2 Investiția trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea acesteia (pentru beneficiari publici si parteneriate public-privat).

EG 5 - Solicitantul indeplineste conditia de acordare a ajutoarelor de minimis? (în cazul intervențiilor care fac obiectul respectarii conditiei de minimis)

EG 6 - Solicitantul indeplineste conditia de IMM (daca este cazul)

In cazul proiectelor care propun activități neagricole, solicitanţii eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil sunt micro-întreprinderile şi întreprinderile mici.

II. Verificările Bugetului Indicativ in conformitate cu prevederile fişei intervenției DR 36 LEADER, prevederilor PS 2023-2027 aplicabile costurilor eligibile/ neeligibile şi prevederilor RUE 2115/2021 vor viza:

a) Verificarea intensităţii sprijinului

Intensitatea sprijinului nerambursabil este de **maximum 65%** din totalul cheltuielilor eligibile, in limita intensităţii prevăzute prin Fişa intervenţiei din SDL aprobat şi fără a depăși 200.000 euro/proiect.

Prin exceptie, rata de sprijin maxim poate fi majorată pana la **maximum 80%** pentru urmatoarele tipuri de investiţii:
i) **Investiţii care vizează protecţia mediului prin propunerea unor surse alternative de energie electrică din surse regenerabile** (solară, eoliană, pompe de caldură, etc.) care să deserveasca activitatea economică existentă. Aceste proiecte pot beneficia de rată de sprijin de pana la 80% in următoarele condiţii:

- solicitantul desfăşoară o activitate comercială (producţie/ servicii);
- capacitatea de producţie energie regenerabilă nu depăşeşte consumul mediu lunar al activităţii economice desfăşurate;
- toate investiţiile propuse prin proiect sunt legate de producerea de energie regenerabilă;
- soluţia propusă este de tip off-grid (solicitantul nu poate deveni prosumator).

ii) **Investiţii care vizează protecţia mediului prin propunerea de măsuri pentru colectare selectivă a deşeurilor** rezultate din activitatea economică existentă. Aceste proiecte pot beneficia de rata de sprijin de pana la 80% in următoarele condiţii:

- solicitantul desfăşoară o activitate comercială (producţie/ servicii);
- toate investiţiile propuse prin proiect sunt legate de colectarea selectivă a deşeurilor rezultate din procesele de lucru;
- deşeurile colectate selectiv sunt predate unor centre de colectare/ unor operatori care le valorifică.

Atenţie! Pentru proiectele aferente categoriilor i) si ii) nu se verifică viabilitatea economică

iii) **Investiţii in activităţi noi cu impact pozitiv asupra mediului** –activităţile propuse spre finanţare se vor regasi in ***Lista codurilor CAEN aferente activităţilor care au ca scop acțiuni de protecția mediului.***

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Rata de finanţare poate fi majorată **până la 100%** în următoarele cazuri:

i) **investiții neproductive** (care nu generează un avantaj economic) și proiecte ale grupurilor operaționale din cadrul PEI;

ii) **împădurirea, crearea de sisteme agrosilvice și regenerarea acestora, consolidarea terenurilor în silvicultură și investițiile neproductive** aferente unuia sau mai multora dintre obiectivele specifice prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (d), (e) și (f) din R(UE) 2021/2115**;**

iii) **investițiile neproductive menite să protejeze efectivele de animale și culturile de daune provocate de animale sălbatice**;

iv) **investiții în servicii de bază în zonele rurale**;

v) **investiții în refacerea potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale**, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unor evenimente catastrofale și investiții în acțiuni preventive adecvate, precum și **investiții în menținerea sănătății pădurilor.**

b) Verificarea bugetului indicativ conform HG 907/2016, inclusiv a cheltuielilor eligibile/ neeligibile

Atenţie!
În cazul proiectelor pentru care solicitantul prezintă drept de creanță pentru terenurile și/ sau clădirile aferente realizării investiţiilor (inchiriere, comodat, etc.) și care prevăd **cheltuieli cu montaj/ lucrări de construcţii care nu necesită obţinerea unei Autorizaţii de construire**, **acestea vor fi încadrate obligatoriu în buget în categoria cheltuielilor neeligibile,** având în vedere faptul că nu vor intra in patrimoniul beneficiarului şi nu pot fi relocate. Se va depune obligatoriu acordul expres al proprietarului de drept al imobilului cu privire la lucrările/ modificările care sunt permise a se realiza asupra imobilului.
In cazul parteneriatelor informale cheltuielile cu montajul/ lucrările de construcţii care nu necesită obţinerea unei Autorizaţii de construire pot fi eligibile dacă intră în patrimoniul oricărui partener.

c) Verificarea rezonabilităţii preţurilor

Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității preţurilor şi trebuie să aibă cel puțin următoarele caracteristici:

- să fie datate, personalizate şi semnate;
- să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, comparabile cu cele prevazute prin MJ;
- să conţină preţul de achiziţie pentru serviciile respective.

Pot fi acceptate şi facturile proforme sau prețurile din alte surse disponibile pe internet (PrintScreen – uri de pe site –urile furnizorilor) pentru bunuri de același tip, dacă acestea respectă toate caracteristicile ofertelor (cuprind furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețurile valabile la data întocmirii Bugetului indicativ).

În același timp cu verificarea prețurilor, se verifică în baza de date a ONRC codul CAEN al ofertantului, dacă acesta este în concordanță cu servicile pe care le va furniza. Astfel, prețurile din oferte vor fi acceptate numai în situația în care activitatea ofertantului demonstrată prin cod CAEN este în concordanță cu serviciile/bunurile pe care le va furniza.

d) Verificarea Planului Financiar

Metodologia de verificare a fiecărui criteriu de eligibilitate se regăsește în Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36.

2.4.3 Criterii de eligibilitate generală pentru proiectele de tip start-up neagricol

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Proiectele de tip **start-up neagricol** au obiective care se încadrează în prevederile art. 75 alin.(2). lit. (b)- parţial, doar pentru diversificarea veniturilor gospodăriei agricole prin desfăşurarea de activităţi neagricole şi lit. (c) pentru domeniul non-agricol din Reg UE 2115/2021. În cadrul acestor proiecte sprijinul se acordă în tranșe cu o valoare prestabilită (procentual), în baza unui plan de afaceri.

Proiectele de tip **start-up neagricol** depuse in cadrul intervenției DR 36 vor respecta criteriile de eligibilitate generale aplicabile conform regulamentelor europene, a cadrului national de implementare și art. 75 din Reg UE 2115/2021. Acestea vor fi verificate de către AFIR în baza fișei *E1.2L Fișa de evaluare generală a proiectului de tip start-up neagricol.*

Solicitanţii eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin acest tip de proiect sunt:

☑ **Micro-întreprinderi şi întreprinderi mici existente, care îşi propun activităţi neagricole pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;**
☑ **Micro-întreprinderi şi întreprinderi mici noi, înfiinţate în anul depunerii aplicaţiei de finanţare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali consecutivi, care nu au desfăşurat activităţi până în momentul depunerii acesteia (start-ups**).

Sprijinul va viza crearea de noi activități non-agricole, pentru micii întreprinzători din mediul rural, promovând dezvoltarea economică și socială în zonele rurale.

Pentru microintrepriderile si intreprinderile mici existente nu este permisă finanțarea prin Interventia DR 36-LEADER pentru proiecte start-up neagricol a unor activitati complementare activităţilor neagricole desfăşurate de solicitant. Prin activitate complementară se înțelege activitatea care se desfășoară în scopul completării/dezvoltării/optimizării activităţii principale sau activitatii de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfăşurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Sprijinul sub formă de sumă forfetară destinat înființării de activităţi neagricole din teritoriul LEADER se acordă în baza unui plan de afaceri, în două tranșe de plată, stabilite de GAL, din care cea de-a doua tranșă reprezintă minimum 10% din valoarea sprijinului.

Prima tranșă de plată se acordă la semnarea contractului de finanţare, iar a doua tranșă de plată se acordă sub condiţia îndeplinirii obiectivelor specifice din planul de afaceri. GAL va stabili un număr minim (dar nu mai puțin de două) și un număr maxim (dar nu mai mult de 10) de obiective specifice. Solicitantul trebuie să prevadă in Planul de afaceri un numar de obiective specifice in conformitate cu cerintele GAL. Ponderea unui obiectiv specific este de minimum 10% din totalul obiectivelor specifice și va fi stabilita de solicitant în funcție de importanța acestuia pentru realizarea obiectivului general propus. Suma procentelor tuturor obiectivelor specifice trebuie să fie 100%.

În cazul neimplementării corecte a Planului de afaceri sumele plătite vor fi recuperate proporţional cu ponderea aferentă a acţiunilor/ obiectivelor specifice nerealizate, raportat la întreaga valoare a sprijinului.

Verificarile aferente eligibilităţii generale vor viza:

EG 1- Verificarea eligibilităţii solicitantului

EG 1.1 Solicitantul proiectului trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, aşa cum sunt definiţi in Fişa intervenţiei elaborată de GAL şi în Fişa Intervenţiei DR 36 din PS 2023-2027;

EG 1.2 Solicitantului nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR şi EURI;

EG 1.3 Solicitantul şi-a însuşit în totalitate angajamentele aplicabile din Declaraţia pe proprie raspundere F, aplicabile proiectului;

EG 1.4 Solicitantul nu a depus mai mult de un proiect pe o intervenţie din SDL în cadrul aceleiaşi sesiuni lansate de GAL (conform Art. 37 lit. (f) din HG 1570/2022);

EG 1.5 Proiectul nu face obiectul dublei finanţări cu o altă intervenţie finanţată din FEADR sau din alte fonduri publice;

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

EG 1.6 Solicitantul a aplicat o semnătura electronică validă și emisă în baza unui certificat calificat furnizat de un furnizor de servicii de încredere calificat care se află în lista oficială a Uniunii Europene pe documentele emise?

EG 1.7 Solicitantul nu a creat condiţii artificiale pentru accesarea sprijinului.

EG 2 - Solicitantul se încadrează în categoria microintreprindere şi întreprinderi mici, respectă regulile ajutorului de minimis şi nu este în dificultate (inclusiv insolventa) ?

EG 3 - Planul de afaceri prezentat îndeplinește cumulativ cerinţele minimale

În cadrul proiectelor, achiziţia de teren este eligibilă în limita a 10% din valoarea sprijinului acordat, ca acţiune in cadrul unui obiectiv, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerinţe:

- în Planul de afaceri se demonstrează necesitatea achiziţionării terenului în vederea dezvoltării afacerii şi realizării unui obiectiv specific al proiectului;
- o acţiune din cadrul unui obiectiv specific asumat in Planul de afaceri va fi achiziţionarea terenului;
- în Planul de afaceri se va menţiona obligatoriu localitatea (la nivel de UAT comună) în care va fi achiziţionat terenul aferent realizării activităților propuse prin proiect;
- solicitantul/ beneficiarul se angajează în Planul de Afaceri să implementeze proiectul în localitatea respectivă, menționată în Planul de afaceri;
- achiziționarea unei construcții poate fi eligibilă numai împreună cu terenul aferent, valoarea totală teren+construcție trebuie să se încadreze în limita a 10% din valoarea sprijinului acordat.

Atenţie! Nu se acceptă achiziția apartamentelor/ birourilor în spații rezidențiale, respectiv, de birouri.
Achiziția de teren construit/ neconstruit poate fi facută strict în limita valorii maxime de 10% din valoarea sprijinului acordat, chiar daca se utilizeaza si alte surse de finanțare private. În cazul în care valoarea terenului construit/ neconstruit depășește limita de 10%, diferența va fi recuperată la tranșa a doua de plată. În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, în completare, un **debit de recuperat din prima tranșă de plată**. Suma recuperată de la solicitant nu va putea depăși valoarea proiectului.

EG 4 - Investiţia trebuie să se încadreze in "Activități ale start-up-urilor neagricole - în baza unui plan de afaceri"

4.1 Solicitantul nu a mai beneficiat de sprijin in cadrul sub-măsurii 6.2 (naţional sau ITI) sau de același tip de finanțare (sprijin forfetar pentru activități neagricole) obținut prin sub-măsura 19.2 din PNDR 2014-2020 sau intervenția DR 36 din PS 2023-2027?

4.2 Asociaţii/ acționarii solicitantului nu au sau au avut această calitate în altă întreprindere care a primit sprijin financiar nerambursabil în cadrul sub-măsurii 6.2 (national sau ITI), sau nu a obținut același tip de finanțare (sprijin forfetar pentru activități neagricole) prin sub-măsura 19.2 din PNDR 2014-2020 sau intervenția DR 36 din PS 2023-2027?

4.4 Solicitantul a propus prin Planul de afaceri activităţi aferente unui cod/unor coduri CAEN care este/ a fost sunt/ au fost autorizate la ONRC (pentru solicitanţii inregistraţi la ONRC)?

4.5 CMI/ CMV și solicitanții care au/ au avut coduri CAEN autorizate la ONRC până la momentul depunerii cererii de finanțare, au depus **o Declarație întocmită și asumată prin semnătură de către un expert contabil, din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a desfășurat niciodată activitatea/ activităţile pentru care solicită finanțare**?

4.5 Solicitantul deţine părţi sociale in alte societăţi care îşi desfăşoară activitatea in baza aceluiaşi/ aceloraşi cod/ coduri CAEN autorizat/ autorizate la ONRC ca şi cele propuse prin Cererea de Finanţare/ Planul de Afaceri sau a unor coduri CAEN aferente unor activităţi complementare autorizate la ONRC?

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

4.6 Asociaţii/ acţionarii solicitantului deţin părţi sociale in alte societăţi care îşi desfăşoară activitatea in baza aceluiaşi/ aceloraşi coduri CAEN autorizate la ONRC ca şi cel/ cele propuse prin Cererea de Finanţare/ Planul de Afaceri sau a unor coduri CAEN aferente unor activităţi complementare autorizate la ONRC?

EG 5 - Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât şi cele nou înfiinţate (start-up), trebuie să fie înregistrate la ONRC sau inregistrate ca CMI/CMV iar sediul social sau punctul/punctele de lucru unde se implementeaza proiectul propus trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL.

EG 6 - Solicitantul a propus o investiţie care este în conformitate cu prevederile legislaţiei specifice aplicabile, respectiv:

EG 6.1 Investiţia propusă este in conformitate cu prevederile legislației în vigoare privind activităţile non-agricole aferente **structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului ANT 65/2013)**?

EG 6.2 În cazul proiectelor care propun activităţi desfăşurate in arii naturale protejate s-a prezentat acordul custodelui?

Atenţie!
Beneficiarii vor avea obligaţia de a prezenta până la prima tranşă de plata documentul emis de APM pentru proiect. Pentru îndeplinirea condiției de prezentare a documentului final de la mediu, este important ca solicitanţii de finanţare europeană să depună la Agenția pentru Protecția Mediului, încă de la depunerea cererii de finanțare, notificarea către APM cu privire activitățile și acțiunile prevăzute prin planul de afaceri.

Menționăm că, potrivit prevederilor legii 292/2018 art.23, pentru proiectele care se supun procedurii de evaluare a impactului asupra mediului este interzisă realizarea acestora fără obţinerea deciziei etapei de încadrare/ acordului de mediu. Pentru lucrări de investiţii iniţiate sau realizate este interzisă emiterea deciziei etapei de încadrare/ acordului de mediu.

Responsabilitatea respectării cadrului legislativ naţional şi încadrarea solicitanţilor in termenele şi cerinţele legislaţiei naţionale specifice (mediu, sanitar–veterinar, sanitară, monumente istorice, etc), astfel incât la finalizarea implementării proiectului să obţină autorizaţia de funcţionare/ autorizarea finală, revine exclusiv beneficiarilor de fonduri.

***EG 7 Valoarea sprijinului financiar este stabilită corect**, respectiv:*

- Maximum prevăzut în fișa intervenției din SDL, dar nu mai mult de 70.000 de euro/proiect.

2.4.4 Criterii de eligibilitate pentru proiectele mixte

Proiectele depuse pe intervenţiile mixte din SDL aprobat vor fi verificate din punct de vedere al eligibilităţii generale după cum urmează:

- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de investiţii (punctul 2.4.2 de mai sus) in cazul in care proiectul cuprinde doar investiţii (nu are servicii, nici bugetate* şi nici din surse proprii);
- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de servicii (punctul 2.4.1 de mai sus) in cazul in care proiectul cuprinde doar servicii;
- prin aplicarea verificărilor aferente proiectelor de investiţii (punctul 2.4.2 de mai sus) şi verificărilor aferente proiectelor de servicii (punctul 2.4.1 de mai sus) in cazul unui proiect care cuprinde atât servicii bugetate (eligibil/ neeligibil) sau acoperite din surse proprii cât şi investiţii (eligibil/ neeligibil in bugetul indicativ).

CAPITOLUL 3 ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

GAL are obligația să realizeze evaluarea și selecția proiectelor aferente tuturor intervențiilor propuse în SDL selectată de către DGDR AM PS, în conformitate cu prevederile fișelor intervențiilor din SDL, pentru care există o metodologie clară de evaluare, prin intermediul Comitetului de Selecție, alcătuit din membri ai parteneriatului local. Pentru asigurarea principiilor de transparență a procesului de selecție, GAL are obligația de a respecta condițiile minime obligatorii de publicitate, impuse prin Anexa V la contractul de finanțare din cadrul intervenției DR 36.

AFIR lansează un anunț de deschidere a sesiunii continue de primire de cereri de finanțare, finanțate prin intervenția DR 36 LEADER – componenta Implementare, publicat pe site-ul AFIR (www.afir.ro). Acesta va cuprinde informațiile prevăzute în cadrul Manualului de procedură pentru implementarea intervenției DR 36 LEADER. AFIR poate primi cereri de finanțare selectate de GAL numai dacă GAL are, la momentul depunerii proiectului/ proiectelor, un Contract de finanțare încheiat cu AFIR în cadrul DR36F, aflat în perioada de valabilitate.

3.1 LANSAREA APELURILOR DE SELECȚIE DE CĂTRE GAL-URI

Lansarea apelurilor de selecție și selecția proiectelor de către GAL se va realiza în conformitate cu prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală elaborat de către DGDR – AM PS, disponibil pe pagina de internet a MADR (www.madr.ro), în secțiunea LEADER 2023-2027.

În cazul în care GAL-urile solicită modificarea SDL, acestea pot lansa apelurile de selecție conform noii forme a strategiei doar după aprobarea de către DGDR AM PS a modificărilor solicitate. Modificarea strategiei se realizează conform indicațiilor DGDR AM PS. După primirea aprobării de la DGDR AM PS, GAL-urile solicită modificarea Acordului – cadru de finanțare, ce vizează revizuirea SDL – Anexa nr. III la Acordul – cadru de finanțare.

Este obligatoriu ca proiectele selectate în urma apelului lansat conform strategiei modificate să fie transmise la AFIR la o dată ulterioară datei de modificare a Acordului – cadru de finanțare.

În procesul de elaborare și lansare a apelului de selecție, GAL va avea în vedere versiunea în vigoare a Ghidului de implementare a intervenției DR 36, disponibil pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro) la momentul publicării apelului de selecție.

3.2 COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE DE CĂTRE SOLICITANȚI

Pentru a depune Cereri de Finanțare online, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal.

Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în format electronic.

Pașii care trebuie parcurși de solicitant pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în portalul AFIR, sunt următorii:

- își crează cont în aplicație sau se loghează cu contul existent
- descarcă cererea de finanțare și anexele acesteia
- completează Cererea de finanțare și anexele acesteia
- încarcă proiectul (Cererea de finanțare si alte documente completate și elaborate conform cerințelor aplicabile)

Cererea de finanțare utilizată de solicitanți va fi cea/ cele disponibilă/ disponibile in pachetul aferent apelului lansat, pe site-ul GAL la momentul lansării apelului de selecție (format pdf. editabil).

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard de către solicitant (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) va conduce la declararea proiectului ca nefiind

CONSULTATIV

Informațiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

incadrat corect şi respingerea Dosarului Cererii de Finanţare. Cererea de Finanţare trebuie redactată electronic, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanţare completate olograf.

Cererea de Finanţare trebuie completată într-un mod clar şi coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informaţiile necesare şi relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia şi în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală. Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a Cererii de Finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.

Modelele de cereri de finanțare vor fi elaborate de AFIR în format PDF inteligent, iar modelul utilizat pentru depunerea proiectului va fi stabilit de GAL prin alegerea din formatele standard anexe la prezentul Ghid in functie de categoria in care se incadreaza proiectele din aplelul lansat, respectiv:

a. pentru proiectele de tip investiții– Anexa nr. ....Cerere de finanţare intervenţie DR 36 LEADER pentru proiecte de investiţii;

b. pentru proiectele de tip start-up pentru domeniul neagricol – Anexa nr.... Cerere de finanţare intervenţie DR 36 LEADER pentru proiecte start-up neagricol

c. pentru proiectele de tip servicii (inclusiv proiectele umbrelă)– Anexa nr. ....Cerere de finanţare intervenţie DR 36 LEADER pentru proiecte de servicii

d. pentru proiectele de tip mixt (investiții și servicii), care vor fi gestionate ca şi proiectele de investiții - Anexa nr. ....Cerere de finanţare intervenţie DR 36 LEADER pentru proiecte de mixte (investiţii şi servicii)

In cadrul aceluiaşi apel GAL **pentru o intervenţie mixtă** conform SDL aprobat, vor putea fi depuse următoarele tipuri de proiecte:

- proiecte care propun doar investiții, caz in care solicitantul va utiliza Anexa nr. ....Cerere de finanţare intervenţie DR36 LEADER pentru proiecte de investiţii
- proiecte care propun doar servicii, caz in care solicitantul va utiliza Anexa nr. ....Cerere de finanţare intervenţie DR36 LEADER pentru proiecte de servicii
- proiecte care propun şi investiţii şi servicii, caz in care solicitantul va utiliza Anexa nr. ....Cerere de finanţare intervenţie DR36 LEADER pentru proiecte de mixte (investiţii şi servicii).

Modele cadru de Cereri de Finantare ce vor fi utilizate in functie de TIPUL DE INTERVENTIE din SDL aprobat

Tip interventie in SDL aprobat	**CF de utilizat**
Intervenţie tip **INVESTIŢII**	CF Investiţii – proiectul conţine doar investiţii
Intervenţie tip **SERVICII**	CF Servicii – proiectul conţine doar servicii (inclusiv pentru proiectele umbrelă)
Intervenţie tip **START -UP**	CF Start-up – proiectul conţine doar start-up neagricol
Intervenţie tip **INVESTIŢII&SERVICII (MIXT)**	CF Investitii - daca proiectul cuprinde doar investiţii (nu are servicii bugetate*)
	CF servicii (daca nu contine investitii bugetate*)
	CF mixtă - dacă conţine: - servicii bugetate (eligibil/ neeligibil) **şi** - investiţii bugetate (eligibil/ neeligibil)

*bugetat – reflectat valoric in Bugetul Indicativ pe eligibil/ neeligibil

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Modelele cadru conțin secțiunile/ datele/ informațiile necesare evaluării de către AFIR a criteriilor de eligibilitate generală, la care GAL-urile vor adauga criteriile de selecţie, criteriile de eligibilitate locale şi condiţiile aferente pentru verificarea acestora în secţiunile destinate informaţiilor necesare verificării criteriilor de eligibilitate locale şi criteriilor de selecţie.

Formatele standard pentru cererile de finanţare includ informațiile necesare pentru verificarea criteriilor generale de eligibilitate. Pentru criteriile de selecţie şi criteriile de eligibilitate locale GAL –urile au obligaţia detalierii acestor criterii şi a documentelor necesare verificării acestora in Ghidurile intervenţiilor lansate. Solicitantul va completa informațiile solicitate în secțiunile obligatorii, în funcție de informațiile necesare pentru îndeplinirea criteriilor.

În cazul proiectelor mixte (investiții și servicii) pentru care se utilizează Anexa .....cerere de finanțare mixtă - *investiții şi servicii* , formularul va conține un Buget indicativ al componentei de investiții, suplimentat cu un Bugetul indicativ al componentei de servicii, decontarea cheltuielilor realizându-se în baza unui Buget totalizator al proiectului. Având în vedere că modelul-cadru de deviz general al obiectivului de investiții este reglementat de către legislația națională în vigoare (HG nr. 907/2016), nu se permite nicio modificare asupra acestuia (de ex. adăugarea de capitole suplimentare). Prin urmare, bugetul aferent componentei de servicii va reprezenta o secțiune distinctă, fiind menținută astfel numerotarea capitolelor de cheltuieli conform modelului din Secțiunea II – Formulare a prezentului manual și va fi obligatoriu însoțit de o fundamentare pe tipuri de cheltuieli eligibile corelate cu activitățile și rezultatele proiectului. De asemenea, bugetul totalizator al proiectului va reprezenta o secțiune distinctă, în care se vor însuma valorile totale ale celor două componente: investiții și servicii. În etapa de implementare a proiectelor mixte, decontarea cheltuielilor aferente componentei de servicii se va realiza doar în baza unui/ unor Raport/ Rapoarte de activitate, conform modelului pentru proiecte de servicii din cadrul Manualului de procedură pentru implementarea intervenţiei DR36, aprobat prin Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, adaptat în funcție de specificul proiectului.

Formularul Cerere de Finanţare se va redacta electronic, în limba română și trebuie însoțit de anexele prevăzute în fiecare tip de cerere. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta. Documentele obligatorii de anexat la momentul depunerii cererii de finanțare vor fi cele precizate în fiecare formular de cerere de finanțare.

Compartimentul tehnic al GAL-urilor asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea modelelor cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească.

Responsabilitatea completării cererii de finanțare în conformitate cu Ghidul de implementare aparține solicitantului.

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), toate cererile de finanțare depuse la AFIR **vor include declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal asumată de către reprezentantul legal al solicitantului**.

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăseşte la https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home.

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicaţii care permite semnarea fişierelor de tip pdf inteligent care conţin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) contectat la calculatorul/ laptopul semnatarului, sau utilizand un token virtual daca furnizorul dumneavoastra v-a livrat unul.

ATENŢIE! Conform cunostinţelor AFIR aplicaţiile/ serviciile de semnare la distanţă care presupun încărcarea unui document în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piaţă NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum Cererile de Finanțare puse la dispozitie de AFIR.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Cererea de Finanțare și documentele anexe aferente acesteia, întocmite de solicitant în nume propriu, se vor semna electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat. Documentele trebuie să fie semnate de solicitant prin reprezentantul legal, calitatea de reprezentare fiind stabilită potrivit actului normativ privind organizarea şi funcţionarea entităţii/ persoanei juridice respective şi conform statutului/ actului constitutiv al persoanei juridice respective).

În mod excepțional, de imposibilitate a reprezentantului legal de a semna documentele, din motive independente de voinţa sa, acestea pot fi semnate de un împuternicit, desemnat prin procură notarială.

În cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic, fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/ entități acestea se vor scana.

Depunerea proiectelor de către solicitanți în urma lansării apelurilor de selecție se realizează on-line, în format electronic, în cadrul sistemului informatic de gestiune a cererilor de finanțare al AFIR.

3.3 VERIFICAREA PROIECTELOR LA NIVELUL GAL

3.3.1 Evaluarea si selecția proiectelor la nivelul GAL

Evaluarea si selecția proiectelor la nivelul GAL se va realiza în conformitate cu prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală elaborat de către DGDR – AM PS, disponibil pe pagina de internet a MADR (www.madr.ro), în secțiuea LEADER 2023-2027.

Pe durata procesului de evaluare la nivelul GAL, personalul GAL va respecta propriile proceduri de evaluare și selecție prevăzute în Ghidurile aferente fiecărei intervenții din SDL, precum și versiunea Ghidului de implementare pentru DR 36 - LEADER în vigoare la momentul lansării apelului de selecție, disponibilă pe site-ul AFIR (www.afir.ro).

În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție, au intervenit modificări ale legislației, evaluarea proiectelor se va realiza în conformitate cu noile prevederi legislative.

Atenţie!
GAL va utiliza pentru evaluarea și selecția proiectelor fișele de verificare care vor cuprinde verificări privind **criteriile de eligibilitate generale**, respectiv buget indicativ, verificare condiții artificiale, verificare conflict de interese, verificare indicatori de monitorizare și rezultate întocmite la nivelul AFIR și care vor fi completate cu **criteriile de eligibilitate locale** și **criteriile de selecție** stabilite în fișa intervenției din SDL.

GAL va genera ***Fișa de verificare a condițiilor de eligibilitate și de selecție*** completată în functie de condițiile stabilite în Ghidul intervenției. GAL va efectua evaluarea proiectului și va completa și aviza ***Fișa de verificare a condițiilor de eligibilitate și de selecție*** în format pdf. editabil, apoi o va încărca in platformă.

În procesul de evaluare GAL poate cere solicitantului clarificări privind aspecte ce țin de evaluarea proiectului prin încărcarea în contul solicitantului a unui document PDF cu semnatură electronică a GAL.

Solicitantul va elabora răspunsul și va încărca în cont răspunsul la solicitarea de clarificări. Totodată, solicitantul va avea posibilitatea reîncarcării documentelor aferente proiectului.

În cazul în care realizează și vizită pe teren, GAL va încărca în platformă fișa de verificare pe teren.

Atenție!
Pentru proiectele de investiții/ sprijin forfetar/ mixte pentru care experții AFIR derulează vizite pe teren în etapa de evaluare a proiectului, se recomandă ca și experții GAL să realizeze vizite pe teren. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va formula numai după verificarea pe teren.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Totodată, pentru realizarea unei monitorizări corecte a proiectelor selectate de GAL, se recomandă participarea reprezentanților GAL în calitate de observatori la orice vizită pe teren realizată de către AFIR pe perioada de implementare a proiectului, indiferent de etapa în care se află acesta, pentru toate proiectele contractate la nivelul AFIR.

În situația în care, verificarea îndeplinirii unuia sau mai multor criterii de eligibilitate presupune utilizarea de către experții evaluatori a unor documente/ baze de date de uz intern ale Agenției (Registrul debitorilor, Buletinul Procedurilor de Insolvență), se va proceda astfel:

- GAL va transmite o solicitare către OJFIR de care aparține, prin care va solicita informațiile menționate în cadrul fișelor de verificare a condițiilor de eligibilitate și de selecție, necesare evaluării proiectelor;
- experții Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul OJFIR vor efectua verificările prin accesarea documentelor/ bazelor de date ale AFIR și vor comunica GAL, prin intermediul platformei electronice, rezultatele în termen de maxim 2 (două) zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Codificarea specifică a Cererii de finanțare, prevăzută în cadrul Manualului de procedură pentru implementarea DR 36 LEADER, nu intră în atribuțiile GAL.

Fiecare persoană implicată în procesul de evaluare și selecție a proiectelor de la nivelul GAL (evaluatori – inclusiv evaluatori externi, membrii Comitetului de Selecție și membrii Comisiei de soluționare a contestațiilor, Președintele GAL/ Reprezentantul legal al GAL sau un alt membru al Consiliului Director al GAL mandatat să avizeze raportul) are obligația de a respecta prevederile OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare referitoare la evitarea conflictului de interese și prevederile Cap. XII al SDL – *”Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale”*.

În acest sens, după depunerea proiectelor de către solicitanți și premergător procesului de evaluare și selecție, persoanele de la nivelul GAL (inclusiv experții cooptați, în cazul externalizării serviciilor de evaluare) implicate în acest proces vor completa o declarație pe proprie răspundere privind evitarea conflictului de interese, conform anexei 9 din normele metodologice ale Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora.

Dacă pe parcursul implementării strategiei, în cadrul procesului de evaluare și selecție la nivelul GAL a unor proiecte, apar situații generatoare de conflict de interese, expertul GAL/ expertul cooptat este obligat să se abțină de la luarea deciziei sau de la participarea pentru luarea unei decizii și să informeze managerul GAL, în vederea înlocuirii cu un alt expert evaluator.

Dacă, în urma verificărilor ulterioare, realizate de departamentele AFIR/ DGDR AM PS/ MADR se constată că nu s-au respectat regulile de evitare a conflictului de interese, așa cum sunt definite în legislația în vigoare, proiectul respectiv va fi declarat neconform, iar dacă a fost finanțat se va proceda la recuperarea sumelor conform legislației în vigoare.

3.3.2 Întocmirea rapoartelor de selecție

Selecția proiectelor la nivelul GAL se va realiza în conformitate cu prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală elaborat de către DGDR – AM PS, disponibil pe pagina de internet a MADR (www.madr.ro), în secțiuea LEADER 2023-2027.

Transmiterea în platformă a proiectelor selectate de GAL către AFIR este condiționată de avizarea Apelului de Selecție și a Raportului de Selecție de către reprezentantul CDRJ.

3.4 VERIFICAREA PROIECTELOR LA NIVELUL AFIR

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Dupa parcurgerea evaluării şi selecţiei la GAL şi încărcarea tuturor documentelor aferente apelului de selecţie, GAL transmite prin platformă către AFIR proiectele eligibile şi selectate la finanțare prin Raportul de selecţie final/ Notă de transformare a Raportului de selecţie intermediar în Raport de selecţie final, în vederea evaluării din punct de vedere al criteriilor de eligibilitate generale.

Verificările AFIR privind eligibilitatea generală vizează două categorii:

i) Verificarea încadrării proiectelor,
ii) Verificarea criteriilor de eligibilitate generale, inclusiv din punctul de vedere al schemei de minimis aferentă intervenției DR36, aprobată prin Ordin al ministrului agriculturii şi dezvoltării rurale

La AFIR se vor face verificările, în funcție de tipul proiectului, după cum urmează:

iii) La nivelul SLINA OJFIR pentru proiectele simple (achiziții simple sau cu montaj dar care nu necesită Autorizaţie de construire), forfetare și de servicii
iv) La nivelul SLINA CRFIR pentru proiectele complexe (cu C+M care necesită eliberararea Autorizaţiei de construire),
v) La nivelul SLINA CRFIR 8 pentru proiectele de cooperare între GAL-uri.

În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, sistemul informatic il va atribui la structura județeană pe raza căruia investiția proiectului este predominantă din punct de vedere valoric. În cazul proiectelor care vizează cooperare (ce implică exploatații agricole amplasate pe teritoriul mai multor județe, acestea vor fi atribuite la OJFIR-ul pe raza căruia exploatația agricolă are ponderea cea mai mare (suprafața agricolă/ numărul de animale). Pentru proiectele de servicii care vizează de exemplu studii/ monografii aferente întregului teritoriu GAL, cererile de finanțare vor fi transmise la OJFIR-ul căruia îi este arondat GAL-ul.

Proiectele vor fi verificate după ce vor fi transmise în aplicație, fiind o sesiune deschisă permanent, până la epuizarea fondurilor alocate intervenției DR36, în cadrul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală.

Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original in etapa de contractare se constată neconcordanțe care afectează condițiile generale de eligibilitate, proiectul va fi declarat neeligibil.

Personalul AFIR va respecta legislația incidentă, precum și versiunea Manualului de procedură pentru implementare DR36 LEADER, în vigoare la momentul realizării verificării cererilor de finanțare, disponibil pe site-ul AFIR (www.afir.ro).

3.4.1 Verificarea încadrării proiectelor

Verificarea încadrării proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/ CRFIR astfel:

- Expert SLINA OJFIR pentru proiectele simple (achiziții simple sau cu montaj dar care nu necesită Autorizaţie de construire), forfetare și de servicii;
- Expert SLINA CRFIR pentru, proiectele complexe (cu C+M care necesită eliberararea Autorizaţiei de construire);
- Expert SLINA CRFIR 8 pentru proiectele de cooperare

Verificarea încadrării proiectului presupune:

a. Verifică dacă solicitantul a folosit **modelul-cadru de formular aplicabil corespunzător cererilor de finanțare** pentru DR36 LEADER in funcţie de tipul de proiect, respectiv: „investiţii”, „servicii”, „investiţii şi servicii” şi „start-up”, respectiv:

- Anexa nr. ....Cerere de finanţare intervenţie DR36 LEADER pentru proiecte de investiţii;

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

- Anexa nr. ... Cerere finanţare intervenţie DR36 LEADER pentru proiecte start-up neagricol;
- Anexa nr. ...Cerere de finanţare intervenţie DR36 LEADER pentru proiecte de servicii;
- Anexa nr. ...Cerere de finanţare intervenţie DR36 LEADER pentru proiecte de mixte (investiţii şi servicii).

Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul.

b. În cazul în care în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de finanțare emise/ întocmite de solicitant se constată **erori de formă sau erori materiale** (de ex.: omisiuni privind bifarea anumitor căsuţe - inclusiv din Cererea de finanțare, lipsa de semnături pe anumite pagini, fond nelizibil, pagini scanate necorespunzător) sau necorelări/ informații contradictorii, expertul OJFIR/ CRFIR va solicita documente sau informații suplimentare.

Experții OJFIR/ CRFIR vor solicita documente și informații suplimentare (formular E3.4L) în etapa de verificare a încadrării proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate), termenul de răspuns fiind de maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/ GAL[1], dar nu mai mult de 7 (șapte) zile lucrătoare de la comunicare. Prin excepție, in cazul în care solicitarea de informații suplimentare vizează prezentarea de către solicitant a unui document emis de o instituție publică, solicitantul va prezenta dovada demersului făcut la instituția respectivă în termenul precizat în adresă, urmând ca acesta să depună documentul imediat după eliberarea acestuia de către instituția publică, în termenele legale sau procedurale specifice instituției respective.

c. Verificarea documentelor din dosarul Cererii de finanțare emise/ întocmite de GAL

Experții OJFIR/ CRFIR verifică următoarele documente:

- Raportul de selecție (din care să reiasă statutul de proiect selectat după parcurgerea etapei de depunere și soluționare a contestațiilor)/a Raportului suplimentar (dacă este cazul), în cadrul căruia a fost inclus proiectul propus, întocmit de GAL și avizat de CDRJ;
- Nota emisă de GAL prin care Raportul intermediar de selecție devine Raport final de selecție (dacă este cazul);
- Formularul de verificare a apelului de selecție emis de CDRJ;
- Formularul de verificare a procesului de selecție emis de CDRJ.

Expertul OJFIR/ CRFIR trebuie să se asigure de existența tuturor documentelor. Raportul de selecție va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ care supervizează procesul de selecție. Semnătura reprezentantului CDRJ pe Raportul de selecție validează conformitatea procesului de selecție față de prevederile din SDL.

În cazul în care, conform prevederilor statutare, este mandatată o altă persoană (diferită de reprezentantul legal) din partea oricărei entități juridice participante la procesul de selecție (inclusiv GAL) să avizeze Raportul de selecție, la dosarul administrativ al GAL trebuie atașat documentul prin care această persoană este mandatată în acest sens.

În cazul în care Raportul de selecție este aferent unui **Apel lansat în baza strategiei modificate**, data transmiterii proiectelor la AFIR trebuie să fie ulterioară datei aprobării „**Notei de aprobare privind modificarea Acordului-cadru de finanțare**” de către OJFIR, ca urmare a modificării Strategiei de Dezvoltare Locală. Lansarea Apelului de către GAL, în baza strategiei modificate, nu este condiționată de modificarea angajamentului legal între GAL și AFIR.

[1] În lipsa unei confirmări, în cazul în care solicitarea se face pe cale poştală, se va transmite prin intermediul unei scrisori recomandate, cu confirmare de primire şi se consideră primită de destinatar la data menţionată de oficiul poştal primitor pe această confirmare. Dacă solicitarea este transmisă prin e-mail sau fax, aceasta se consideră primită în prima zi lucrătoare după ziua în care a fost expediată. În calcularea perioadei nu se vor lua în considerare data luării la cunoștință/ data comunicării și data trimiterii răspunsului către AFIR.

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

d. Verificarea indicatorilor de monitorizare – se verifică dacă indicatorii de monitorizare din Cererea de finanţare respectă prevederile fişei interventiei din SDL şi sunt reflectaţi corect in Cererea de finanţare in raport cu conţinutul documentelor anexate acesteia (SF/MJ/DALI/Plan de afaceri)

În cazul în care experții consideră necesar se pot solicita **informații suplimentare** prin Formularul F3.4L – ***Solicitare de informații suplimentare*** care se se completează, se semnează și se transmite la solicitant și la GAL prin intermediul platformei. Solicitanții sau GAL, în funcție de responsabilitatea pentru întocmirea răspunsului, încarcă în sistem răspunsul la solicitarea de informații suplimentare.

Experții completează formularul E1.2.1 L – ***Fişa de verificare a încadrării proiectului.***

Pentru proiectele încadrate corect se continuă instrumentarea acestora cu fluxul de evaluare.

Doar pentru proiectele încadrate incorect se generează flux pentru notificare și se transmite formularul E1.2.1 L – *Fisa de verificare încadrării proiectului la solicitant* și la GAL. Pentru proiectele declarate "încadrate incorect", solicitantul are posibilitatea de a depune in termen de 5 zile de la primirea *E1.2.1 L – Fişa de verificare a încadrării proiectului,* o contestație pe care o încarcă în platformă.

Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor este de 30 zile calendaristice de la data depunerii acesteia.

Adresa de analiză a contestaţiei se transmite către solicitant, GAL și structura care a realizat verificarea inițială a încadrării proiectului.

În cazul proiectelor care în urma instrumentării contestațiilor sunt declarate ca fiind "încadrate incorect", solicitanții pot reface proiectul și îl pot redepune în platforma în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași intervenţie, urmând să facă obiectul verificării criteriilor de eligibilitate şi selecţie de către GAL și implicit al unui alt Raport de selecție al GAL.

3.4.2 Verificarea criteriilor de eligibilitate generale

Doar pentru proiectele declarate ca fiind încadrate corect se continuă evaluarea prin completarea E1.2L – *Fișa de verificare eligibilitate*.

În conformitate cu prevederile privind simplificarea administrativă din Fișa interventiei DR36 *LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității*, AFIR nu reverifică criteriile de eligibilitate locale si criteriile de selecție. Experții AFIR verifică doar criteriile de eligibilitate generale așa cum sunt acestea detaliate în *E1.2L – Fișa de verificare eligibilitate* aplicabilă tipului de intervenție din apelul aprobat al GAL.

Procesul de evaluare a fiecărei Cereri de finanțare presupune obligatoriu **verificarea tuturor criteriilor de eligibilitate generale**, a încadrarii, a bugetului indicativ, a condițiilor artificiale, chiar dacă, pe parcurs experții verificatori constată neîndeplinirea unuia sau mai multor criterii.

In procesul de evaluare experții pot solicita dacă este cazul informații suplimentare prin Formularul F3.4L, care se transmite la solicitant și/sau la GAL, spre știință, după caz. Solicitantul sau GAL, în functie de responsabilitatea în întocmirea răspunsului, încarcă în sistem răspunsul la solicitarea de informații suplimentare. Solicitările de eligibilitate vizează exclusiv criteriile de eligibilitate generale verificate la nivelul AFIR.

Solicitarea de informaţii suplimentare se va face cu respectarea prevederilor *Manualului de procedură operațională pentru solicitarea de informații suplimentare în cadrul unui proiect cu finanțare din FEADR* in vigoare la data realizării procesului; răspunsul va fi transmis de către solicitanți, în termen de **7 zile lucrătoare**, termen care curge de la data comunicării de către AFIR prin sistemul informatic a formularului F3.4. Solicitările de informații suplimentare pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare Cererea de finanțare solicitantului și GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate.

Solicitările de informaţii suplimentare care vizează GAL se vor face în situația în care sunt necesare clarificări privind documentele aferente procesului de evaluare și selecție în urma căruia Cererea de finanțare a fost

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

selectată precum şi pentru clarificarea unor aspecte privind prevederi din Ghidul solicitantului aferent intervenţiei lansate cum ar fi, dar nu limitat la: eligibilitate solicitant, eligibilitate cheltuieli, rata de finantare, etc.

Atât in cazul analizei încadrării proiectului cât şi in cazul evaluării criteriilor de eligibilitate generale pot fi **solicitate informații suplimentare către DGDR AM PS** în situația în care sunt necesare clarificări privind aspecte din fișa intervenţiei aprobate din SDL sau către CDRJ în ceea ce privește avizarea apelului/ procesului de selecție.

În acest caz, termenul de emitere a Fișei E1.2.1L/ E1.2L se prelungește până la primirea răspunsului de la DGDR AM PS/ CDRJ.

Pentru toate proiectele finanțate prin intervenția DR 36 LEADER, expertul va analiza dacă există riscul **dublei finanțări**, la punctul de verificare din Declarația pe propria răspundere a solicitantului din cadrul Cererii de finanțare, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale serviciilor/ investiției finanțate prin alte programe sau intervenții din cadrul PS 2023-2027, cu elementele descrise în cererea de finanțare.

Prevederi privind vizita pe teren (nu se aplică pentru proiectele de servicii și de cooperare):

În cazul proiectelor de **modernizare (inclusiv dotări), extinderi, renovări** se va realiza vizita in teren în scopul asigurării că datele şi informaţiile cuprinse în anexele tehnice şi administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora.

În cazul **investițiilor noi**, vizita pe teren se poate efectua dacă este considerată necesară de către expertul verificator pentru clarificarea anumitor criterii de eligibilitate, pe baza unei Note aprobate de șeful serviciului și de Directorul OJFIR/CRFIR.

Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va valida numai după finalizarea raportului de verificare pe teren.

În cazul în care solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren, acesta poate contesta rezultatele verificării după notificarea de neeligibilitate.

Solicitanţii declaraţi neeligibili, cei al căror buget a fost modificat sau cei pentru care au fost identificate condiții artificiale etc. pot depune contestații.

Solicitantul are posibilitatea de a incarca in platformă, in contul propriu şi in termen de 5 zile de la primirea *E1.2 L – Fisa de verificare eligibilitate* o contestație.

Atât pentru aspectele ce ţin de încadrarea proiectului cât şi pentru cele ce ţin de evaluarea criteriilor de eligibilitate generale, solicitantul poate depune **doar câte o contestaţie pentru fiecare proces** (o contestaţie aferentă încadrării şi o contestaţie aferentă evaluării criteriilor generale de eligibilitate). Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente legate de încadrarea Cererii de finanţare şi eligibilitatea generală a proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/ valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus. Termenul maxim pentru a răspunde contestaţiilor depuse este de 30 de zile calendaristice de la data depunerii contestației.

Solicitantul va fi notificat cu privire la rezultatul instrumentării contestatiei.

În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verificatori, solicitantantul și GAL-ul **vor fi înștiințaţi privind modificările prin notificare încărcată în platformă**. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

Solicitantul poate să își **retragă Cererea de finanţare** în baza unei solicitări transmise atât GAL cât și AFIR (formularul E 0.2L). Pentru proiectele depuse în cadrul intervenției DR 36 LEADER, indiferent de specific, retragerea cererii de finanțare se poate realiza în orice moment. În acest caz, solicitantul va depune online o solicitare de retragere, completată cu datele solicitantului, precum și detalierea motivelor în baza cărora se

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

solicită retragerea, înregistrată și semnată de către acesta, utilizând formularul E0.2L din Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR 36 LEADER.

Atenţie! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a Cererii de Finanţare.

După evaluarea Cererii de finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor privind încadrarea proiectului și a criteriilor de eligibilitate generale. Dacă în urma reverificării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate încadrate incorect/ neeligibile.

Pentru proiectele aflate în această situație, contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute.

Cererile de finanțare refăcute (corectate/ completate și redepuse de către solicitanți, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași intervenţie) vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL, în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru intervenția DR 36 LEADER.

Numărul de înregistrare al Cererii de finanțare se va completa in platforma informatică.

CONSULTATIV

CAPITOLUL 4 CONTRACTAREA FONDURILOR

4.1 PREVEDERI GENERALE PENTRU PROIECTELE DE INVESTIȚII/START-UP

După încheierea verificarii condițiilor de eligibilitate generale ale proiectelor, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru toate proiectele de investiții care propun modernizări şi pentru proiectele de investiţii noi pentru care experţii evaluatori consideră necesar), pentru toate proiectele eligibile, AFIR va încărca în platformă formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de intervenția ale cărei obiective sunt atinse prin proiect. Acest formular poate fi vizualizat de GAL, inclusiv documentația proiectului și orice modificare de status a acestuia.

Atentie! In vederea asigurarii unei bune gestiuni şi utilizari a fondurilor europene, verificarile efectuate in vederea semnarii contractului de finantare includ verificarea ca solicitantul sa nu fie firma in insolventa. În situația în care, pentru un solicitant, la contractare, se constată că este în insolvență, AFIR va proceda la întocmirea notificării de **neîncheiere contract.**

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal. În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

4.1.1 Prevederi generale pentru proiectele de investiții

În vederea încheierii Contractului de Finanţare, în termen **de maximum 3 luni** pentru proiectele care vizează **achiziții simple**, respectiv de **maximum 6 luni** pentru proiecte care vizează **achiziții complexe,** de la transmiterea *Notificării privind selectarea cererii de finanţare,* solicitantul va depune la Autoritatea Contractantă (OJFIR/CRFIR) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

Pentru proiectele de investiții depuse de beneficiarii privați

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line; solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate, pentru conformitate cu documentele încărcate online. Documentele originale emise de el însuşi, convertite în PDF şi semnate electronic de către reprezentantul legal, nu mai trebuie listate și atașate, în dosarul pe suport hârtie.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta condițiile de eligibilitate generale se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Proiectul tehnic (PT) doar pentru beneficiarii privaţi; beneficiarii publici vor depune PT-ul ulterior contractării proiectului
3. Documentul/ documentele care dovedesc capacitatea şi sursa de cofinanţare privată a investiției neafectată de elemente de ajutor public, prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanţării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat şi datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului -doar pentru proiectele care presupun co-finantarea din partea solicitantului

AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

Documentele pentru dovedirea și susținerea cofinanțării nu se depun în cazul finanțării publice de 100%.

4. Adresă emisă de instituţia financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei şi ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operaţiunile cu AFIR). Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.
5. Copia documentului de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.
6. Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul).
7. Graficul de eşalonare anuală a plăților, asumat de beneficiar, inclusiv cea pentru decontarea TVA., unde este cazul.
8. Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante la bugetul local emise de primăriile pe raza cărora solicitanții au sediul social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).
9. Graficul de eşalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).
10. Certificat de acreditare ca furnizor de servicii sociale (doar pentru proiectele care propun servicii sociale şi doar dacă prin proiect se propune furnizarea serviciilor sociale acreditate).
11. Alte documente (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

În caz de neprezentare a documentelor de către solicitant în termenul precizat în Notificarea AFIR privind selectarea cererii de finanțare sau în cazul în care acesta se regăseşte înregistrat în evidenţele AFIR cu debite sau nereguli, Agenţia nu va încheia Contractul de Finanţare.

Atenţie! Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de eşalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar fiind sancționat conform prevederilor Contractului de finanțare.

Pentru proiectele de investiții depuse de beneficiarii publici, similar cu cele solicitate pentru privaţi de la punctele 1, 2, 3, 5 la care se adaugă următoarele documente:

1. Copia documentului de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului;

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

2. Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul);
3. Graficul de esalonare anuala a platilor, inclusiv cea pentru decontarea T.V.A (unde este cazul), asumat de beneficiar.

În caz de neprezentare a documentelor de către solicitant în termenul precizat în Notificarea AFIR privind selectarea cererii de finanțare sau în cazul în care acesta se regăseşte înregistrat în evidenţele AFIR cu debite sau nereguli, Agenţia nu va încheia Contractul de Finanţare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea contractului de finanțare.

În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va fi notificat pe e-mail privind încărcarea în platformă a contractului de finanţare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la comunicarea pe email a contractului de finanţare însoţit de anexe şi documentele ataşate, să transmită Autorităţii Contractante, prin intermediul platformei informatice, Contractul de finanţare însoţit de anexe şi documentele ataşate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Contractul de finanțare se va redacta în limba română, împreună cu anexele acestuia și va avea ataşate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

Anexa I	Prevederi generale
Anexa II	Bugetul indicativ
Anexa III	Cererea de finanțare
Anexa IV	Instrucțiuni de plată
Anexa V	Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/ privați FEADR
Anexa VI	Materiale și activități de informare de tip publicitar

Pentru Anexele IV – Instrucțiuni de plată, V – Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/privați FEADR și VI - Materiale și activități de informare de tip publicitar vor fi preluate cele mai recente variante aprobate ale Instrucțiunilor elaborate la nivelul AFIR.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

- pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin, este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene http://www.ecb.int/index.html;
- pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Atenție!

Durata de execuţie a Contractului de finanţare pentru proiectele de investiţii este de :

- **maximum 3 ani** (36 de luni) pentru proiectele de investiţii complexe, care prevăd investiţii cu construcţii-montaj;
- **maximum 2 ani** (24 luni), pentru proiectele de investiţii simple, care includ achiziţii simple fără leasing financiar de utilaje, instalaţii, echipamente și dotări noi stabilite prin fişa intervenției.

Duratele de execuţie prevăzute mai sus pot fi prelungite conform prevederilor HG nr 1570/2022, cu acordul prealabil al GAL și AFIR şi cu aplicarea penalităţilor prevăzute în contractul de finanţare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

În cazul investiţiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislaţia europeană specifică, prelungirea nu poate depăşi termenul de graţie legal impus pentru adaptarea la standarde. Autoritatea Contractantă (AFIR) poate aproba suspendarea duratei de execuție a Contractului de Finanțare la solicitarea beneficiarului, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, fundamentată de beneficiar cu documente justificative, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora sau pentru circumstanțe excepționale dovedite.

4.1.2 Prevederi generale pentru proiectele de tip start-up neagricol

Documente obligatorii care trebuie încărcate in vederea incheierii Contractului de Finanţare

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line. Solicitanții, vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de finanțare și nici documentele originale emise de solicitant, care au fost convertite în PDF și semnate electronic la depunerea proiectului.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta condițiile de eligibilitate generale se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Certificat de atestare fiscală, pentru întreprindere emis de primăria pe raza căreia îşi are sediul social şi punctul de lucru care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitanții îşi au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor);
3. Graficul de eşalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale);
4. Document emis de Autoritatea Competenta de Mediu - Clasarea notificării sau Decizia de evaluare initiala, emise de autoritatea teritorială competentă de protecția mediului conform Legii nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare)

Termenul maxim de prezentare a documentelor emise de APM este precizat în notificarea emisă în conformitate cu procedurile aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, termen care curge de la data comunicării notificării privind selecția proiectului.

5. Adresă emisă de instituţia financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei şi ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operaţiunile cu AFIR). Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.

6. Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul

7.Copia documentului de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

8. Aviz specific privind amplasamentul şi funcţionarea obiectivului eliberat de DATMEAT pentru construcţia structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 (daca este cazul)

8. Alte documente (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

Durata de execuţie a Contractului de finanţare pentru proiectele de tip start-up neagricol este de 3 ani, fără a depăși termenul maxim de eligibilitate a cheltuielilor aferente PS 2023-2027.

Atenție!

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/ şi să modifice substanţial investiţia realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de finanţare.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor de finanțate prin intervenția DR 36, CRFIR are obligația de a transmite prin intermediul platformei către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/ încetare. Sumele aferente Contractelor neîncheiate/ încetate se realocă GAL.

Pe tot parcursul derulării Contractelor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/ Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

Atenție! Pe durata de valabilitate (și monitorizare, în cazul proiectelor de investiții/ start-up) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului sau informații necesare promovării.

4.2 PREVEDERI GENERALE PENTRU PROIECTELE DE SERVICII

Pentru semnarea Contractului de finanțare aferent proiectelor de servicii, solicitanții trebuie să prezinte în mod obligatoriu, în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la primirea Notificării E6.8.3L următoarele documente:

- Document de la bancă/ Trezorerie cu datele de identificare ale acesteia şi ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/ Trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR) - pentru solicitanții publici documentul va fi eliberat obligatoriu de trezorerie;
- Graficul de eşalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale);

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale la bugetul consolidat pentru beneficiar și cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situații notificate de AFIR (documentul în cauză nu poate fi obținut de AFIR prin consultarea bazelor de date PATRIMVEN sau ROCRIS), se va solicita beneficiarilor prin intermediul informațiilor suplimentare, prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar, după caz.

- Documentul/ documentele care dovedesc capacitatea şi sursa de cofinanţare privată a proiectului, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit de Angajamentul reprezentantului legal al proiectului (model afișat pe site-ul www.afir.info) (pentru solicitanții care s-au angajat prin declarație pe proprie răspundere, la depunerea cererii de finanțare, că vor prezenta dovada cofinanțării private la data semnării contractului)

  sau

- În cazul persoanelor juridice de drept public, Actul/ Hotărârea Organului de decizie al entităților publice, semnate și ștampilate, din care să reiasă necesitatea și oportunitatea proiectului, precum și asumarea faptului că beneficiarul va prevedea cheltuielile în bugetul/ele proprii pentru perioada de realizare a proiectului;

Atenție! Documentele pentru dovedirea și susținerea cofinanțării nu se depun în cazul finanțării publice de 100%;

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

- Alte documente (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

Pentru proiectele de servicii finanțate prin DR36 – componenta implementare se va utiliza formularul cadru de Contract de finanțare (C1.1L) (postat pe site-ul www.afir.info), precum și formularele specifice proiectelor de servicii din secțiunea Formulare, anexă la Manualul de procedură pentru implementarea DR36 – componenta implementare.

Contractul de finanțare (Formularul C1.1L) se va redacta în limba română, împreună cu anexele acestuia. Contractul de finanţare va avea ataşate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

Anexa I	Prevederi generale
Anexa II	Bugetul indicativ
Anexa III	Cererea de finanțare
Anexa IV	Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii finanțate în cadrul DR36 – componenta implementare
Anexa V	Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/ privați FEADR
Anexa VI	Materiale și activități de informare de tip publicitar

Pentru Anexele IV – Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii finanțate în cadrul DR36 – componenta implementare, V – Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/privați FEADR și VI - Materiale și activități de informare de tip publicitar vor fi preluate cele mai recente variante aprobate ale Instrucțiunilor elaborate la nivelul AFIR.

4.3 PREVEDERI GENERALE PRIVIND MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANŢARE

Contractul de finanţare semnat de către Autoritatea Contractantă și de către beneficiar poate fi modificat, numai dacă circumstanţele executării proiectului s-au schimbat începând de la data iniţială a semnării Contractului.

În perioada de implementare a proiectelor selectate la nivelul GAL, beneficiarul poate solicita prelungirea contractului de finanțare încheiat cu AFIR. Conform clauzelor contractuale, această acțiune poate fi inițiată la nivelul AFIR doar după obținerea acordului GAL privind prelungirea contractului.

Având în vedere responsabilitatea GAL în ceea ce privește gestionarea eficientă a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, acesta va analiza solicitarea beneficiarului din punct de vedere al perspectivei de finalizare a proiectului, a rezonabilității modificărilor și a menținerii criteriilor de eligibilitate generale si locale și a criteriilor de selecție a proiectelor depuse la GAL. În cazul în care GAL constată nerespectarea criteriilor de eligibilitate/ selecție sau neîndeplinirea obiectivelor și/sau indicatorilor SDL în contextul elementelor de mai sus, solicitarea nu va fi avizată, iar GAL va încărca în aplicație adresă oficială semnată de reprezentantul legal care include motivul neavizării.

În cazul în care solicitarea este pertinentă și nu afectează implementarea SDL, GAL va emite avizul printr-o adresă oficială semnată de reprezentantul legal, adresă care se va încărcată în platformă.

În cazul în care GAL este beneficiar, această avizare va fi realizată la nivelul AFIR.

Orice modificare a Contractului de finanțare se va face în baza unor motive justificate și întemeiate, cu avizul prealabil al GAL cu privire la menținerea criteriilor de eligibilitate și selecție din SDL și doar cu acordul ambelor părţi, cu excepţia situaţiei în care intervin modificări ale legislaţiei aplicabile finanţării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări și a situației în care intervin modificări procedurale, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul sau Autoritatea Contractantă pot solicita modificarea Contractului de finanţare numai în cursul duratei de valabilitate a acestuia, iar modificările nu pot avea efect retroactiv. Nu sunt acceptate modificările

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

care afectează criteriile de eligibilitate și selecție în baza cărora proiectul a fost selectat. Valoarea totală eligibilă nerambursabilă aprobată și prevăzută în Contract nu poate fi depăşită.

Beneficiarul trebuie să solicite în scris Autorității Contractante orice modificare a Contractului de finantare, inclusiv a anexelor acestuia, completând Formularul C 3.1L - ,,*Notă explicativă pentru modificarea Contractului de finanțare*" din Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36, care poate fi consultat pe pagina de internet a AFIR .

Modificările Contractului de finanțare (C1.1L) se pot realiza prin:

- Act adițional;
- Notă de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare;
- Notificare privind modificarea Contractului de finanțare.

Scopul modificării Contractului trebuie să fie strâns legat de natura proiectului definită prin Contractul de finanțare. Aceste documente devin parte integrantă a Contractului de finanțare.

Procesul de avizare și aprobare a modificării Contractului de finanțare, respectiv procesarea documentelor în vederea întocmirii Actelor adiționale/ Notelor de aprobare se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Formularele generale utilizate de către experții CRFIR/OJFIR pe parcursul derulării procesului de amendare a Contractului de finanțare vor fi preluate din Manualul de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și adaptate, după caz.

Următoarele cazuri fac obiectul modificării Contractului de finanțare prin Notificare privind modificarea Contractului de finanțare:

- modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027), corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit), simplificări care impun modificarea Contractului de finanțare și/sau a anexelor;
- modificări sau corelări procedurale, inclusiv actualizarea Instrucţiunilor de plată şi de achiziţii/ prevederilor generale ale Contractului de finanțare, urmare modificării/ actualizării manualului de procedură aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

În cazul în care pe durata derulării Contractului de finanțare intervin modificări procedurale (inclusiv corelări procedurale) sau modificări ale legislaţiei aplicabile finanţării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027)/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări incidente Contractului, Autoritatea Contractantă va iniția procesul de modificare a Contractului de finanțare, prin transmiterea unei Notificări privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.3.10L).

Beneficiarul are obligația de a se conforma modificărilor comunicate de CRFIR la momentul demarării etapei de implementare la care prevederile notificării fac referire. Data intrării în vigoare a modificărilor este data aprobării prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, respectiv adoptării noilor prevederi legislative.

Documentul de modificare a Contractului de finanțare (act adițional/ notă de aprobare/ notificare) devine parte integrantă a Contractului de finanțare.

Notă

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

În cazul fiecărei modificări de contract, prin Act adițional/ Notă de aprobare privind modificarea Contractului de finanțare/ Notificare privind modificarea Contractului de finanțare, AFIR le va transmite prin platforma informatică și către GAL.

Beneficiarul poate contesta decizia privind Actul adițional/ Nota de aprobare la structurile teritoriale ale AFIR/ AFIR central, cu încadrarea în termenul de 10 zile lucrătoare de la data comunicării deciziei privind Actul adițional/ Nota de aprobare. Soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027.

4.4 ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea Contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/ CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează Contractul de finanțare sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare, se va demara procedura de încetare a Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile Anexei I – "Prevederi generale" și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat (dacă au fost efectuate plăți).

Părţile pot decide, prin acord, încetarea Contractului de finanțare și ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de Autoritatea Contractantă, caz în care beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanţare nerambursabilă până la data încetării Contractului.

Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL prin intermediul platformei.

După expirarea termenului legal de contestare de 30 de zile de la data comunicării către beneficiari a Notificării beneficiarului privind încetarea Contractului de finanțare, valoarea contractelor va fi dezangajată din contabilitatea AFIR. Așadar, în urma procedurii de finalizare a procedurii de reziliere și de dezangajare a valorii contractelor de finanțare, sumele devin disponibile și se pot utiliza în cadrul SDL.

In cazul contractelor de finanțare încheiate în baza Schemei de minimis ....

CAPITOLUL 5 IMPLEMENTAREA CONTRACTELOR

5.1 Achizițiile

În funcție de tipul de beneficiar (public/ privat) conform fișei intervenției din cadrul SDL în care se încadrează proiectul, beneficiarii vor aplica:

- fie legislația de achiziții publice, inclusiv prevederile Manualului de procedură pentru atribuirea contractelor de achiziție publică pentru proiectele finanțate prin PNDR 2014-2020 și PS 2023-2027;
- fie prevederile Manualului de procedură operațională pentru achizițiile efectuate de beneficiarii privați ai PS 2023-2027, aprobat prin Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucţiunilor privind achiziţiile publice/private - anexe la contractul de finanţare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziţiei de servicii, lucrări sau bunuri.

5.2 Plata

5.2.1 Plata pentru proiectele de investiții/ start-up neagricol

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

În etapa de autorizare a plăților, pentru toate cererile de plată GAL va efectua verificări cu privire la conformitatea acestora și menținerea criteriilor de eligibilitate locale și a criteriilor de selecție.

Pentru prezentarea **primului** dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile art. 14 și 16 din HG nr. 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Beneficiarul va depune Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Graficul de eșalonare anuală a plaților asumat prin Contractul de finanțare.

Reguli pentru depunerea dosarelor cerere de plată de către beneficiarii privaţi ai proiectelor de investiţii:

Pentru toate investițiile (noi și modernizari) se vor prezenta la prima cerere de plată următoarele documente care validează faptul că investiția propusă respectă legislația în vigoare, inclusiv criteriile de eligibilitate și selecție din cadrul SDL, aplicabile proiectului:

1. Document emis de DSP județeană pentru investiția propusă, dacă este cazul

2. Document emis de DSVSA pentru investiția propusă

3. Document final emis de Autoritatea Competentă de Mediu pentru investiția propusă (Clasarea notificării / Decizia etapei de încadrare, ca document final/Acord de mediu, emis de autoritatea teritorială competentă de protecția mediului conform Legii nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare).

4. Avizul GAL însoțit de Fișa de verificare a menținerii criteriilor de eligibilitate locale şi criteriilor de selecţie din cadrul SDL.

După expirarea termenului prevăzut pentru depunerea primei cereri de plată, în cazul în care documentele menționate mai sus nu sunt prezentate, Contractul de Finanțare va fi reziliat.

În cazul în care beneficiarul optează pentru solicitarea unui avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă a ajutorului financiar, beneficiarul poate depune Cererea de plată pentru avans numai după semnarea contractului de finanțare și după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra achiziției majoritare, iar în cazul beneficiarilor care derulează achiziții directe utilizând Baza de date cu prețuri de referință a AFIR, avansul se acordă după semnarea contractului de finanțare și prezentarea contractului de vânzare-cumpărare a bunului/ echipamentului respectiv.

Conform art. 16 alin.(2) din HG nr.1570/2022 :

În cazul proiectelor de investiţii care presupun investiții în achiziții simple, beneficiarul este obligat să depună cerere eligibilă pentru prima tranșă de plată în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de Finanţare.

Beneficiarul a cărei investiție presupune lucrări de construcţii montaj este obligat să depună cerere eligibilă pentru prima tranșă de plată în termen de cel mult 12 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Termenele de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzute pentru depunerea primei tranșe de plată pot fi prelungite conform HG 1570/2022, cu maximum 3 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contractul de finanțare și cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării implementării investiției.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în instrucţiunile de plată (vezi Anexa V la Contractul de finanţare) publicate pe pagina de internet www.afir.ro.

Termenul limită de efectuare a plăţilor către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de Plată.

Reguli pentru depunerea dosarelor cerere de plată de către beneficiarii privaţi ai proiectelor de tip start-up neagricol:

Sprijinul pentru proiectele de tip forfetar se va acorda, sub formă de primă, în două tranşe de plată autorizate de AFIR, astfel:

- **prima tranşă - maxim 90%** (procentul va fi stabilit de fiecare GAL in Ghidul solicitantului) din cuantumul sprijinului **după semnarea Contractului de Finanțare**

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

- **a doua tranşă - minim 10%** (procentul va fi stabilit de fiecare GAL in Ghidul solicitantului) din cuantumul sprijinului după îndeplinirea tuturor obiectivelor din Planului de afaceri.

Dosarul Cererii de plata trebuie sa cuprinda documentele justificative prevăzute in INSTRUCŢIUNILE DE PLATĂ anexa la Contractul de Finanţare.

Reguli pentru depunerea dosarelor cerere de plată de către beneficiarii publici ai proiectelor de investiţii:

În cazul proiectelor de investiţii care presupun investiții în achiziții simple, beneficiarul este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanţare.

Beneficiarul a cărei investiție presupune lucrări de construcţii montaj este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 12 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Până la depunerea primei tranșe de plată, beneficiarul trebuie să prezinte următoarele:

- Proiectul tehnic,
- Documentul final de mediu (Clasarea notificării / Decizia etapei de încadrare, ca document final/ Acord de mediu, emis de autoritatea teritorială competentă de protecția mediului conform Legii nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare), dacă nu a fost depus.

În situația în care beneficiarul nu prezintă documentele menționate mai sus în termenul prevăzut procedural, Contractul de Finanțare se reziliază.

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 85/2022, conform dispozițiilor Contractului de finanțare și eventualelor modificări ale acestuia.

Modelele de formulare care trebuie completate/ prezentate de beneficiar sunt disponibile pe site-ul AFIR (www.afir.ro).

Pentru toate cererile de plată, beneficiarul și GAL vor primi de la AFIR Notificarea cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 (cinci) zile lucrătoare.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se încarcă online în platforma AFIR, GAL verifică şi întocmeşte Fișa de verificare a conformității DCP. În cazul in care Cererea de plată este conformă, dosarului cererii de plată împreuna cu Fișa de verificare a conformității DCP, se transmite structurilor teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă“ de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform“, atunci beneficiarul poate adresa contestația către structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucţiunile de plată (anexă la Contractul de finanţare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro

La tranșele de plată se va realiza verificarea menținerii criteriilor de eligibilitate locale și de selecție de către experţii GAL. În cazul în care în urma verificării menținerii criteriilor de eligibilitate se constată că unul dintre ele nu mai este respectat, precum şi dacă există suspiciunea de creare de condiţii artificiale pentru obţinerea finanţării, se va demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii.

În cazul în care în urma verificării se constată ca nu mai sunt îndeplinite unul sau mai multe criterii de selecție, expertul GAL care efectuează verificarea va reface punctajul și va analiza dacă punctajul proiectului este mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat în cadrul sesiunii de depunere, respectiv cu punctajul minim stabilit de GAL pentru sesiunea respectivă, dacă nu există proiecte eligibile și neselectate. Dacă în cadrul Raportului de selecție al GAL se regăsește doar un singur proiect, în speță proiectul în verificare, se va

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTA

analiza dacă punctajul recalculat este mai mare sau egal cu punctajul minim pentru selectarea unui proiect stabilit de către GAL pentru sesiunea respectivă. Dacă punctajul este mai mic, se propune rezilierea contractului de finanțare, dacă nu, proiectul își continuă implementarea fără a demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii.

Pentru proiectele aferente intervenției DR 36, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului de finanțare.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Beneficiarii proiectelor de investiții finanțate prin intervenția DR 36 LEADER pot beneficia de plata în avans conform dispozițiilor aferente DR 36 LEADER din cadrul PS PAC 2023-2027, cu condiția constituirii unei garanții, corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate și cu prevederile art. 44 ale Reg. (UE) nr. 2021/2116, ale art. 23 alin.(3) din OUG nr.85/2023, respectiv ale art. 10 alin.(2) din HG nr. 1570/2022.

Garanția aferentă avansului trebuie să fie constituită la dispoziţia AFIR, se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului și trebuie să producă efecte pe întreaga perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirarii duratei de implementare prevăzute în contractul de finanţare. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanţare.

Beneficiarii pot opta pentru avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanţare sau după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condiţiile prevăzute în Instrucţiunile de plată anexă la Contractul de finanţare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea Contractului de finanțare, conform prevederilor art. 44 din Regulamentului (UE) nr. 2116/2021 al Parlamentului si al Consiliului european din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare.

Beneficiarii privati pot solicita avansul după semnarea Contractului de finanţare şi numai după avizarea achiziţiei majoritare de către AFIR.

În cazul celor care derulează achiziții directe utilizând Baza de date cu prețuri de referință AFIR, avansul se acordă pe baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului/ echipamentului respectiv, prezentat de beneficiarul privat la momentul solicitării avansului.

In cazul beneficiarilor publici, acestia pot solicita avansul **cu condiția prezentării ordinului de începere a lucrărilor**. Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea Contractului de finanțare, conform art. 10, alin.(1) din Hotărârea nr. 1570/2022. Acordarea avansului va putea fi realizată în două variante, respectiv:

1. **În două tranșe**:
   - Maxim 10% după semnarea contractului de finanțare;
   - Diferența până la maxim 50% din contribuţia financiară a Uniunii Europene şi contribuţia publică naţională va fi acordată după emiterea ordinului de începere a lucrărilor.
2. **O singură tranșă** de până la maxim 50% din contribuţia financiară a Uniunii Europene şi contribuţia publică naţională va fi acordată după emiterea ordinului de începere a lucrărilor

Cuantumul avansului este prevăzut în contractul de finanţare încheiat între beneficiar şi AFIR. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanţare.

Beneficiarii trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în contractul de finanțare.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans şi solicită prelungirea perioadei maxime de execuţie aprobate prin contractul de finanţare, este obligat ca, în vederea prelungirii duratei de execuţie iniţiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară(înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale a României), care să acopere întreaga perioadă de execuţie solicitată la prelungire.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorităţii Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanţiei cu cel puţin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilităţii acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda la executarea garanţiei.

5.2.2 Plata pentru proiectele de servicii

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată (cu excepția situațiilor când GAL este beneficiar) trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă" de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform", atunci beneficiarul poate adresa contestația către structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.
GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucţiunile de plată (anexă la Contractul de finanţare)

Pentru prezentarea **primului** dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile art. 14 şi 16 din HG nr. 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Beneficiarul va depune Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Graficul de eșalonare anuală a plaților asumat prin Contractul de finanţare.

La tranșele de plată finale/ unice/ incluse în eșantionul de verificare se va realiza verificarea menținerii criteriilor de eligibilitate. În cazul în care în urma verificării menținerii criteriilor de eligibilitate se constată că unul dintre ele nu mai este respectat, precum şi dacă există suspiciunea de creare de condiţii artificiale pentru obţinerea finanţării, expertul care a efectuat verificarea va demara procedura de constatare nereguli și recuperare datorii

Modelele de formulare care trebuie completate/prezentate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile pe site-ul AFIR (www.afir.ro).

5.3 Derularea contractelor de servicii

Beneficiarul are obligația să implementeze proiectul în conformitate cu descrierea acestuia cuprinsă în Cererea de finanţare așa cum a fost aprobată, împreună cu toate documentele anexate şi în baza modificărilor şi completărilor aprobate pe parcursul implementării. Acesta trebuie să respecte prevederile Contractului de finanțare, legislația în vigoare aplicabilă și regulile emise de Autoritatea Contractantă, inclusiv prevederile Ghidului de implementare a intervenției DR36, în vigoare la momentul realizării activității specifice proiectului.

În cazul în care Autoritatea Contractantă constată că beneficiarul nu respectă regulile de implementare, aceasta poate proceda la retragerea totală sau parțială a sprijinului financiar, conform legislației incidente.

In cazul contractelor de servicii, pe durata de valabilitate a Contractului de finanțare, beneficiarul trebuie să pună la dispoziția Autorităţii Contractante toate informațiile solicitate pentru realizarea monitorizării și verificării proiectului. Principalele documente pe care trebuie să le transmită beneficiarul în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare sunt:

- Raportul de activitate intermediar și/sau final;

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

- Documentația pentru avizarea achizițiilor (pentru beneficiari publici sau privați, în funcție de tipul de beneficiar), care se verifică la nivel OJFIR;
- Dosarul cererii de plată, care se verifică la nivelul OJFIR conform procedurii de autorizare plăți.

Autoritatea Contractantă verifică activitățile derulate de beneficiar pe baza Graficului calendaristic de implementare și pe baza rapoartelor de activitate transmise de beneficiar.

VERIFICAREA PE TEREN A ACTIVITĂȚILOR AFERENTE PROIECTELOR DE SERVICII

Beneficiarul a prezentat în Cererea de finanțare activitățile pe care le va desfășura, precum și un grafic calendaristic de implementare. Deoarece intervalul de timp necesar de la momentul depunerii cererii de finanțare până la momentul semnării contractului poate fi diferit față de anticiparea inițială, poate fi necesară o actualizare a acestuia ulterior semnării Contractului.

Astfel, după semnarea Contractului de finanțare, cu minimum 10 zile lucrătoare înainte de desfășurarea primului eveniment/primei activități din cadrul proiectului, beneficiarul va transmite prin intermediul platformei graficul calendaristic de implementare actualizat, care să includă locul de desfășurare a activităților, precum și agenda activităților ce urmează a fi susținute.

Acest document va fi adăugat la dosarul administrativ al Contractului de finanțare în sistem.

În vederea efectuării verificărilor pe teren, necesare în perioada de derulare a contractului, beneficiarul va preciza în cadrul Graficului de realizare a proiectului și numărul de rapoarte de activitate pe care le va depune, precum și data depunerii acestora (luna).

Verificările pe teren vor fi realizate la locul de desfășurare a evenimentelor doar pentru proiectele de servicii care vizează activități care implică un anumit grup țintă (de ex. acțiuni de formare profesională/ dobândirea de competențe/ activități demonstrative/ informare).

Beneficiarul va avea în vedere faptul că este obligat să prezinte la vizita pe teren toate documentele care vizează proiectul în cauză.

Experții din cadrul SLIS sau SLIN CRFIR pot, de asemenea, să întreprindă vizite pe teren, fără a fi necesară înștiințarea prealabilă a beneficiarilor. În cazul unor sesizări, experții SLIS sau SLINA CRFIR pot realiza inclusiv vizite pe teren la sediul beneficiarilor, fără înștiințare prealabilă, pentru verificarea documentelor care vizează implementarea proiectelor.

Verificarea pe teren se realizează de către doi experți din cadrul SLINA OJFIR. Cei doi experți desemnați de către șeful SLINA OJFIR efectuează o vizită pe teren în timpul derulării unui contract de finanțare. Aceștia pot notifica beneficiarul privind data şi ora verificării pe teren, cu cel mult 24 de ore înainte de efectuarea acesteia.

Un reprezentant al beneficiarului și al GAL vor participa la verificarea pe teren. Reprezentantul beneficiarului și al GAL vor avea obligatoriu o calitate oficială în cadrul entității juridice reprezentată de beneficiar/ în cadrul proiectului (manager sau expert în cadrul proiectului, angajat, președinte, administrator etc.).

Scopul vizitei pe teren este de a verifica modul de desfășurare a activităților și respectarea Contractului de finanțare.

În cadrul vizitei pe teren, cei 2 (doi) experți din cadrul SLINA OJFIR (sau, după caz, SLINA CRFIR/SLIS) completează „Fișa de verificare pe teren” (formular D1.1L). După verificarea pe teren consemnată în „Fișa de verificare pe teren” (formular D1.1L), experții vor completa Secțiunea „Concluzii“ din acest formular. Aici se precizează dacă modalitatea de desfășurare a activității a fost corespunzătoare sau nu, iar rezultatul verificării poate fi:

- „**avizat**” (dacă toate căsuţele sunt bifate „DA”);
- **„neavizat” (**dacă o parte din căsuțe au bifa „NU”).

În cazul în care, în urma verificării pe teren, experții SLINA – OJFIR acordă viza “neavizat”, aceștia vor detalia motivele pentru care au acordat această viză. Dacă o parte dintre activități au fost neavizate, acestea pot fi

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

refăcute și cuprinse în Raportul de activitate revizuit sau în cadrul următorului Raport de activitate intermediar/Raportului final.

În situația în care experții SLINA OJFIR efectuează vizita pe teren la ultima activitate inclusă în graficul calendaristic de implementare depus de beneficiar și constată că modalitatea de desfășurare a activității (cursului/acțiunii de informare etc.) nu a fost corespunzătoare, întreaga activitate va fi considerată neavizată. Această activitate poate fi refăcută până la depunerea Raportului final sau a Raportului final revizuit.

Fişa de verificare pe teren va fi întocmită în dublu exemplar, unul pentru reprezentanții OJFIR/CRFIR/AFIR și unul pentru beneficiar. Fiecare exemplar va fi semnat de către experții care au întocmit-o și de către reprezentantul beneficiarului, care ia la cunoștință concluziile verificărilor. Reprezentantul beneficiarului poate să formuleze observaţii la concluziile verificatorilor din Fişa de verificare pe teren.

După semnare, un exemplar va rămâne la beneficiar, iar cel de-al doilea exemplar la experții verificatori.

VERIFICAREA RAPORTULUI DE ACTIVITATE (INTERMEDIAR SAU FINAL)

Beneficiarul întocmește Rapoarte de activitate intermediare (Formular D1.2.1L) numai în situația în care solicită tranșe de plată intermediare, acestea reprezentând documente obligatorii pentru decontarea tranșelor intermediare de plată. Rapoartele se încărcă în platformă, cu încadrarea în termenul de maximum 10 zile lucrătoare de la finalizarea ultimei activități prevăzută de Raportul de activitate.

În baza fiecărui Raport de activitate poate fi decontată o singură tranșă de plată.

Raportul de activitate final (Formular D1.2L) va fi încărcat în platformă în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la încheierea activităților aferente proiectului.

Rapoartele de activitate intermediare/ final vor conține perioada de referință, descrierea activităților care urmează a fi solicitate la plată, persoanele implicate în derularea acestora și activitățile pe care le desfășoară, inclusiv numărul de ore necesar derulării activității respective, numărul participanților și rezultatele obținute, precum și documente justificative pentru activitățile desfășurate și tipurile de materiale relevante, elaborate prin proiect (materiale didactice, chestionare de evaluare, liste de prezență, comunicate de presă etc.).

Listele de prezență se realizează pentru fiecare zi a evenimentului și trebuie să includă rubrici privind numele și prenumele participanților, datele de contact ale acestora (adresă, telefon, e-mail) și semnături. De asemenea se va indica durata evenimentelor și locul de desfășurare. Experții responsabili de realizarea evenimentelor au obligația de a asigura păstrarea confidențialității asupra datelor înscrise în listele de prezență și de a le furniza doar beneficiarului și reprezentanților Autorității Contractante.

Atenție!
- Nu este permisă participarea aceleiași persoane din grupul țintă, stabilit în cadrul proiectului, la alte evenimente care vizează aceeași tematică (inclusiv finanțată printr-un proiect derulat în perioada de programare 2014 - 2020). Verificarea respectării acestei prevederi se va realiza în baza declarației pe propria răspundere, semnată de către fiecare participant la evenimentele organizate în cadrul proiectului, care va fi atașată la Raportul de activitate.
- Nu este permisă realizarea unor studii, monografii, care vizează aceleași teritorii ce au facut obiectul elaborării unor studii sau monografii, finanțate în cadrul altor proiecte, inclusiv a proiectelor depuse în cadrul altor programe de finanțare nerambursabilă (inclusiv finanțată printr-un proiect derulat în perioada de programare 2014 - 2020).
- Nu este permisă deservirea acelorași persoane, care au beneficiat de aceleași servicii, în cadrul altor proiecte cu tematică similară, finanțate în cadrul altor programe de finanțare nerambursabilă (inclusiv finanțate printr-un proiect derulat în perioada de programare 2014 - 2020).

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Pentru rapoartele care conțin acțiuni de formare profesională/dobândirea de competențe/informare, expertul SLINA OJFIR va verifica dacă persoanele înscrise pe listele de prezență la aceste activități au completat și chestionarele de evaluare. Dacă mai mult de 50% din chestionare au fost punctate cu note mai mici de 3, activitatea nu va fi avizată. În acest caz, Raportul va fi avizat parțial/ neavizat, expertul va înscrie în rubrica ,,Observații" care dintre activitățile raportate nu au fost avizate și prin urmare, cheltuielile aferente acestora nu vor fi decontate.

Dacă beneficiarul nu a întocmit Raport de activitate intermediar, atunci Raportul de activitate final va cuprinde toate activitățile din Cererea de finanțare și se va putea depune o singură cerere de plată.

În cazul Rapoartelor de activitate care includ activități care au făcut obiectul verificării pe teren, Experții SLINA OJFIR vor urmări ca activitățile care nu au fost avizate la verificarea pe teren (prezintă bifa "NU" în cadrul "Fișei de verificare pe teren") să nu fie incluse în Raportul de activitate (intermediar sau final) ca realizate, fiind în acest fel excluse de la plată.

Concluzia verificării (avizat/ avizat parțial/ neavizat) menționată în Raportul de activitate (intermediar/final) este comunicată beneficiarului de către expertul SLIN OJFIR în termen de maximum 6 (șase) zile lucrătoare de la primirea Raportului, prin intermediul formularului D1.4L - Notificarea de avizare/ avizare parțială/ neavizare a Raportului de activitate (intermediar/final).

În cazul avizării parțiale/ neavizării, beneficiarul are posibilitatea de a reface Raportul de activitate intermediar/final (ținând cont de observațiile menționate în adresa de înștiințare preluate din ,,Fișa de verificare a Raportului de activitate (intermediar/final)" – Formular D1.3L, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la primirea înștiințării. În cazul avizării parțiale/ neavizării a Raportului final de activitate, termenul de transmitere a Raportului final revizuit poate fi prelungit cu maximum 10 zile lucrătoare. Fluxul procedural aplicabil după retransmiterea acestuia este același cu cel aferent depunerii inițiale.

Raportul de activitate (intermediar/final) poate fi retransmis o singură dată. În situația în care, după retransmiterea Raportului de activitate, se constată că beneficiarul și-a însușit observațiile OJFIR, Raportul de activitate va fi avizat. În situația în care se constată că beneficiarul nu și-a însușit observațiile OJFIR sau nu a exclus din Raport activitățile neavizate, Raportul de activitate nu va fi avizat/ va fi avizat parțial și prin urmare, cheltuielile aferente acestor activități neavizate nu vor fi decontate.

Raportul de Activitate aprobat reprezintă document obligatoriu de plată.

CAPITOLUL 6 INFORMAŢII UTILE

6.1 LISTA DOCUMENTELOR ȘI FORMULARELOR DISPONIBILE PE PAGINILE DE INTERNET ALE MADR şi AFIR

- **Manualul de procedură pentru implementarea proiectelor aferente intervenției DR 36;**
- **Manualul de procedura pentru achizitii beneficiari privati PS 2023-2027;**
- **Manualul de procedura pentru achizitii beneficiari publici PS 2023-2027;**
- **Manualul de Procedură pentru contractare și modificare contracte PS 2023-2027**
- **Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal**;
- **Formularele de plată** (Cererea de Plată, Declaraţia de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată, Declaraţia de cheltuieli, Raportul de asigurare pentru proiectele de servicii, Declaraţia pe propria răspundere a beneficiarului etc.);
- **Actele normative utile** (Informaţii utile – Acte normative – Legislaţie specifică FEADR).

Toate formularele al căror format este elaborat de AFIR pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro) sau pot fi solicitate de la sediile AFIR din ţară.

Atenţie! Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună toate diligenţele pentru a lua cunoştinţă despre informaţiile publice referitoare la intervenția DR 36 din PS PAC 2023-2027/schema de ajutor pentru care depune proiectul.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

6.2 DICȚIONAR DE TERMENI

Beneficiar – organizație publică sau privată care preia responsabilitatea realizării unui proiect și pentru care a fost emisă o Decizie de finanțare de către AFIR/care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR, pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
Cerere de finanțare – s reprezintă solicitarea completată electronic pe care potenţialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanţare a proiectului de investiţii în vederea obţinerii finanţării nerambursabile;
Contribuţia privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiţii. Contribuţia privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiţii, variabil în funcţie de categoria de beneficiari eligibili şi de tipul investiţiei propuse spre finanţare. Contribuţia privată trebuie să acopere diferenţa dintre cofinanţarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului.
Contribuţia privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potenţialilor beneficiari care deţin deja fondurile necesare pentru contribuţia financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanţării private este prin credit bancar și nebancar, valabil în cazul în care potenţialii beneficiari nu deţin fondurile necesare pentru contribuţia financiară proprie, dar îndeplinesc condiţiile contractării unui credit bancar și nebancar.
Cofinanțare publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor prin FEADR - aceasta este asigurata prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;
Contract/Decizie de Finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condiţiile legii între Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale şi beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile şi obligaţiile părţilor, durata de execuție/valabilitate, valoarea, plata, precum şi alte dispoziţii şi condiţii specifice, prin care se acordă asistenţă financiară nerambursabilă din FEADR şi de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014-2020;
Derulare proiect - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului;
Evaluare – acţiune procedurală prin care documentaţia pentru care se solicită finanţare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate şi pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
Fişa interventiei – descrie motivaţia sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele interventiei, aria de aplicare şi acţiunile prevăzute, tipul de investiţie, menţionează categoriile de beneficiari şi tipul sprijinului;**Fonduri nerambursabile** – reprezintă fondurile acordate unei organizații publică sau privată în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea de investiții/servicii încadrate în aria de finanțare a Interventiei și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea conditiilor contractuale și nerealizarea investiției/serviciului conform proiectului aprobat de AFIR.
Grup de Acțiune Locală (GAL) – parteneriat public-privat alcătuit din reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societatea civilă;
Implementare proiect – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului până la data depunerii ultimei tranșe de plată;
Intervenție – instrument de sprijin insotit de un set de conditii de eligibilitate specificate in PS 2023-2027 pe baza unui tip de interventie FEADR prevazut in regulamentul PS 2023- 2027.
Investiţie nouă – cuprinde lucrările de construcţii-montaj, utilaje, instalaţii care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcţiile existente cărora li se schimbă destinaţia sau pentru construcţii nefuncţionale/dezafectate (întreprindere existentă care își deschide un nou punct de lucru cu un

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

cod CAEN existent, întreprindere nou înființată, întreprindere existentă care aplică pe un alt cod CAEN față de cel autorizat);
LEADER – Interventie din cadrul PNDR ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale" – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale";
Modernizarea - cuprinde lucrările de construcţii şi instalaţii privind retehnologizarea, reutilarea şi refacerea sau extinderea construcţiilor aferente unităţilor în funcţiune şi cu autorizaţii de funcţionare valabile, fără modificarea destinaţiei iniţiale;
Planul strategic 2023 – 2027- documentul programatic, in sensul art. 104 din regulamentul PS, in care sunt prevazute interventiile si sumele alocate Romaniei din FEADR, care se aproba de Comisia Europeana prin decizie de punere in aplicare, denumit PS 2023- 2027;
Proiect eligibil – reprezintă proiectul care indeplineste conditiile de eligibilitate prevazute in fisa tehnica a interventiei/ schemei de ajutor de stat/schemei de minimis conform criteriilor aprobate si detaliate in manualele de proceduri si in Ghidul solicitantului.
Reprezentantul legal – reprezentant al beneficiarului care semnează angajamentele legale, desemnat conform actelor constitutive/ statutului beneficiarului;
Solicitant – organizație publică sau privată, potenţial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
Strategie de Dezvoltare Locală - Document ce trebuie transmis de potențialele GAL-uri către Autoritatea de Management și care va sta la baza selecției acestora. Prin acest document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale și măsurile specifice zonei LEADER;
Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul ghid și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de confinanţare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;
Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii şi/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul ghid şi, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanţare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;
Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile şi neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

6.3 ABREVIERI

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală;
FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanţare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;
MADR – Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale;
DGDR - AM PNDR – Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Programul Naţional de Dezvoltare Rurală;
AFIR – Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale;
OJFIR – Oficiul Judeţean pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel judeţean a AFIR (la nivel naţional există 41 Oficii Judeţene);
CRFIR – Centrul Regional Pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale;
SDL – Strategia de Dezvoltare Locală;
SLINA – CRFIR – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
SLINA – OJFIR – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
ANSVSA – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
DSVSA – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
DSP – Direcția de Sănătate Publică.
INSCC - Institutul Național de Studii și Cercetări pentru Comunicații.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

6.4 LEGISLAŢIE EUROPEANĂ ŞI NAŢIONALĂ APLICABILĂ

Legislaţia europeană

Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria şi a României la Uniunea Europeană ratificat prin **Legea nr. 157/2005**;

Regulamentul (UE) nr. 2013/1303 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală şi Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziţii generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune şi Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 2014/215 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, în ceea ce privește metodologiile privind sprijinul pentru obiectivele legate de schimbările climatice, stabilirea obiectivelor de etapă și a țintelor în cadrul de performanță și nomenclatura categoriilor de intervenție pentru fondurile structurale și de investiții europene, cu modificările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 2014/834 al Comisiei de stabilire a normelor pentru aplicarea cadrului comun de monitorizare și evaluare a PAC;

Regulamentul (UE) nr. 2013/1370 al Consiliului din 16 decembrie 2013 privind măsuri pentru stabilirea anumitor ajutoare și restituții în legătură cu organizarea comună a piețelor produselor agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 2013/1407 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;

Regulamentul (UE) nr. 2014/702 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol şi forestier şi în zonele rurale ca fiind compatibile cu piaţa internă, în aplicarea articolelor 107 şi 108 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, cu modificările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 2014/651 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piaţa internă în aplicarea articolelor 107 şi 108 din Tratat, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 2017/2393 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2017 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune, (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune, (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și (UE) nr. 652/2014 de stabilire a unor dispoziții pentru gestionarea cheltuielilor privind lanțul alimentar, sănătatea și bunăstarea animalelor, precum și sănătatea plantelor și materialul de reproducere a plantelor;

Regulamentul (UE) nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

Regulamentul (UE) nr. 2020/2220 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 decembrie 2020 de stabilire a anumitor dispoziţii tranzitorii privind sprijinul acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) şi din Fondul european de garantare agricolă (FEGA) în anii 2021 şi 2022 şi de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 2013/1305, (UE) nr. 1306/2013 şi (UE) nr. 1307/2013 în ceea ce priveşte resursele şi aplicarea regulamentelor respective în anii 2021 şi 2022 şi a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce priveşte resursele şi repartizarea unui astfel de sprijin pentru anii 2021 şi 2022;

Regulamentul (UE) nr. 2021/2116 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013;

Regulamentul (UE) nr. 2021/2115 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013;
Regulamentul (UE) nr. 2022/126 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului cu cerințe suplimentare referitoare la anumite tipuri de intervenții specificate de statele membre în planurile lor strategice PAC pentru perioada 2023-2027 în temeiul regulamentului respectiv, precum și cu norme privind raportul pentru standardul GAEC 1 (bune condiții agricole și de mediu);
Regulamentul (UE) nr. 2022/127 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro;
Regulamentul (UE) nr. 2022/128 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăţi şi alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența;
Regulamentul (UE) nr. 2023/2141 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/130 în ceea ce privește raportarea sancțiunilor aferente condiționalității și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/2290 în ceea ce privește raportarea avansurilor în cadrul indicatorilor de realizare utilizați pentru verificarea performanței și raportarea valorilor agregate ale indicatorilor de realizare;

Legislaţia naţională
Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Agriculturii şi Dezvoltării Rurale, precum şi pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea şi funcţionarea Autorităţii pentru Administrarea Sistemului Naţional Antigrindină şi de Creştere a Precipitaţiilor, cu modificările și completările ulterioare;
Acordul de delegare a sarcinilor legate de implementarea măsurilor din Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 susţinute prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Bugetul de stat, încheiat între AM-PNDR și AFIR nr.78061/6960/2015-P99/26.02.2015, cu modificările și completările ulterioare;
Legea nr. 160/ 1998 pentru organizarea şi exercitarea profesiunii de medic veterinar;
Ordinul ANT nr. 65/ 2013 cu modificările şi completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;
Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2014 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, aprobată prin Legea nr. 43/2015, cu modificările ulterioare;
Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1216/R/2018 pentru aprobarea structurii organizatorice, a regulamentului de organizare şi funcţionare și a statului de funcții pentru Agenţia pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații si fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;
Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare;
Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit şi politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum şi a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative din domeniul garantării,aprobată cu modificările și completărileprin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare;
Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.571/2014 privind aprobarea Bazei de date cu preturi de referință pentru masini, utilaje si echipamente agricole specializate ce va fi utilizată în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare;
Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 795/2015 pentru aprobarea manualelor de proceduri consolidate ale Agenţiei pentru Finanțarea Investițiilor Rurale aferente Programului Naţional de Dezvoltare Rurală 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare;
Hotărârea Guvernului nr. 907/ 2016 privind etapele de elaborare şi conţinutul-cadru al documentaţiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiţii finanţate din fonduri publice;

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 107/2017 privind aprobarea schemei de ajutor de minimis "Sprijin pentru implementarea acţiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală", cu modificările și completările ulterioare;
Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, cu modificările şi completările ulterioare;
Legea nr. 98/2016 privind achiziţiile publice, cu modificările și completările ulterioare**;**
Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziţie publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achiziţiile publice, cu modificările și completările ulterioare:
Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea şi combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 cu modificările ulterioare;
Ordinul MADR nr. 407/ 2023 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcţionare al procesului de selecţie şi al procesului de verificare şi soluţionare a contestaţiilor pentru proiectele aferente intervenţiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023 – 2027);

6.5 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetăţean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanţare a intervențiilor din cadrul PS 2023-2027, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanţarea propriilor proiecte de investiţii pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziţie de luni până joi între orele 8:30 și 17:00 și vineri între orele 8:30 și 14:30 pentru a vă acorda informaţii privind modalităţile de accesare a PS 2023-2027, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PS 2023-2027.

Experţii AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maximum 30 de zile calendaristice), orice informaţie necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene. Însă, nu uitaţi că experţii AFIR nu au voie să vă acorde consultanţă privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveţi o plângere, o reclamaţie sau o petiţie privind o situaţie care intră în aria de competenţă a AFIR.

De asemenea, dacă consideraţi că sunteţi nedreptăţit, defavorizat sau sesizaţi posibile neregularităţi în derularea PS 2023-2027, nu ezitaţi să vă adresaţi în scris Agenţiei pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, pentru soluţionarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situaţie sau pentru a sesiza eventuale neregularităţi informaţi-ne în scris. Trebuie să ţineţi cont că pentru a putea demara investigaţiile și aplica eventuale sancţiuni, reclamaţia sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conţină informaţii concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamaţie sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condiţiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investiţiile care sunt finanţate prin intervenţia DR 36 din PS 2023-2027, consultaţi acest Ghid. Dacă doriţi informaţii suplimentare puteţi să formulaţi întrebări către departamentele de relaţii publice din cadrul AFIR.

* * *

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Cooperarea transnațională și interteritorială a devenit un instrument important pentru actorii din mediul rural, fiind un mecanism eficient pentru a ajuta zonele rurale să se dezvolte și să găsească împreună soluții la problemele comune.
Cooperarea LEADER implică colaborare, dar la un nivel mult mai dinamic. Aceasta încurajează și sprijină Grupurile de Acțiune Locală să efectueze acțiuni comune cu alt/ alte grup/ grupuri DLRC din altă regiune sau Stat membru sau chiar cu grupuri din alte state europene. Obiectivul general al cooperării este de a îmbunătăți potențialul zonelor LEADER.
Cooperarea interteritorială și transnațională este un mod de a îmbunătăți perspectivele și strategiile locale, de a obține acces la informații și idei noi, de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, de a stimula și sprijini inovarea, de a dobândi aptitudini și a obține mijloace pentru îmbunătățirea calității serviciilor furnizate, ridicând astfel calitatea vieții în mediul rural și a da plus valoare implementării strategiilor de dezvoltare locală de către GAL-uri.
Pentru GAL-urile din România, cooperarea transnațională reprezintă o oportunitate excelentă pentru a avea acces la experiențele existente în alte state europene și de a se conecta și integra în comunitatea europeană LEADER.
Responsabilitățile fiecărui partener în ceea ce privește acțiunea de cooperare vor fi detaliate în cadrul proiectului de cooperare și al *Acordului de cooperare*, inclusiv abordarea unitară a activităților din acord, semnat de toți partenerii care participă la proiect. Acest document trebuie să includă referințe cu privire la bugetul general planificat, obiectivele proiectului, activitățile pentru implementarea comună și realizarea acestora, rolul fiecărui partener, un calendar de activități pentru implementarea proiectului și contribuția financiară finală a fiecărui partener în cadrul proiectului. Proiectele de cooperare vor fi implementate sub responsabilitatea unui partener coordonator.
Proiectele de cooperare pot fi:

- **transnaționale** (între GAL-uri din România și GAL-uri/alte structuri similare din statele europene) - *L709 cooperare transnațională,* cu sau fără codificare secundară *L708 cooperare inter-teritorială*
- **interteritoriale** (pe teritoriului României) între GAL-uri și alte structuri similare din România - *L708 cooperare inter-teritorială.*

Structuri similare GAL-urilor pot fi: parteneriatele de tip DLRC sau alte parteneriate, ca de exemplu un grup de parteneri publici și privați locali pe un teritoriu rural/urban, care implementează o strategie de dezvoltare locală (scopul acțiunilor acestui grup trebuie să fie similar cu cele ale unui GAL).
Solicitanții/ beneficiarii eligibili ai intervenției cooperare (L708/709) pot fi Grupurile de Acțiune Locală autorizate de AM PS pentru perioada 2023 – 2027.
Echipa de proiect va fi reprezentată exclusiv din angajații Grupului de Acțiune Locală, respectiv persoane care la momentul depunerii proiectului de cooperare au încheiat contract individual de muncă sau contract de voluntariat cu GAL pentru implementarea contractului aferent intervenției DR36F.
Tip de sprijin
Sprijinul acordat este de tip grant, sub forma rambursării cheltuielilor eligibile suportate și plătite efectiv.
Beneficiarii proiectelor de cooperare pot solicita acordarea de plăți în avans.
Condiții specifice implementării proiectelor de cooperare
Implementarea proiectului de cooperare trebuie să reprezinte o activitate concretă, cu realizări și rezultate clar identificate, care produc beneficii pentru teritoriile respective. Proiectele se pot concentra pe o gamă largă de acțiuni.
Activitățile de cooperare se adresează atât echipei manageriale a GAL cât și unui grup țintă omogen format din persoane fizice, reprezentanți ai societății civile, mediului privat și sectorului public din teritoriul GAL, care au legătură cu tematica comună a proiectului de cooperare, fără a favoriza anumite întreprinderi în detrimentul altora.
Participanții la acțiunile de cooperare nu își vor promova agenții economici pe care îi reprezintă, întrucât scopul cooperării nu este acela de a sprijini doar anumiți agenți economici din cadrul unui sector.
Cheltuielile aferente participării la acțiunile desfășurate în cadrul proiectelor vor fi eligibile pentru următoarele **categorii de participanți:**

- personalul GAL implicat în implementarea proiectului;
- persoane fizice cu domiciliul pe teritoriul GAL vizate de tematica comună a proiectului de cooperare;

Informațiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

- reprezentanți ai entităților juridice din teritoriul GAL și/sau parteneriatul GAL, vizate de tematica comună a proiectului de cooperare;
- reprezentanți ai GAL-urilor partenere, pentru cheltuielile efectuate pe teritoriul GAL organizator (cazare, masă, materiale de curs/ promoționale);
- persoane din afara teritoriilor GAL-urilor partenere care se vor implica în acțiuni concrete legate de implementarea proiectului (experți, artiști, personalități din diferite domenii etc.);
- în cazul evenimentelor de promovare a proiectului, sunt eligibile și costurile ocazionate de participarea unor persoane din afara teritoriului GAL, cu condiția ca prezența acestora să se justifice (ex.: reprezentanți mass-media, agenții de turism, reprezentanți MADR, AFIR etc.), iar numărul acestora să nu fie mai mare decât cel al participanților care fac parte din grupul țintă.

După semnarea contractului de finanțare la nivelul AFIR, înainte de realizarea activităților de cooperare, **GAL are obligația de a întreprinde acțiuni de informare și promovare** către publicul larg a obiectivelor proiectului, în mod transparent și nediscriminatoriu, utilizând mijloace de comunicare, precum: postare pe pagina proprie a GAL, afișare la sediile primăriilor partenere în GAL, publicitate mass-media realizată prin anunțuri în presa scrisă, presa online, difuzări la posturile de radio și la televiziunea locală ce acoperă teritoriul GAL. Astfel, în funcție de tematica proiectului, se pot înscrie la activitățile realizate prin proiect toate persoanele interesate. De asemenea, **GAL trebuie să-și asume în Planul de acțiune că stabilirea persoanelor ce vor participa la activitățile proiectului de cooperare se face având la bază criterii de admisibilitate și principiul „primul venit – primul servit”** (în limita bugetului disponibil). Totodată, GAL va stabili un număr limitat de participanți din partea fiecărui agent economic/ persoană fizică, pentru a asigura reprezentarea a cât mai multor agenți economici/ persoane fizice din teritoriul acoperit.

Pentru stabilirea persoanelor ce vor participa la activitățile proiectului de cooperare se va avea în vedere să nu fie favorizați anumiți operatori economici sau categorii de întreprinderi sau anumite sectoare economice, prin acordarea unui avantaj în mod selectiv.

După desfășurarea acțiunilor, GAL diseminează rezultatele obținute în urma implementării proiectului către publicul larg, iar materialele rezultate (ex.: broșuri, albume, manuale, etc.) vor fi puse la dispoziția tuturor persoanelor interesate, în mod gratuit.

Durata de execuție cuprinde:

- perioada de implementare: **maximum 19 luni** și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate realiza activitățile specifice prevăzute în proiectul de cooperare, inclusiv derularea procedurilor de achiziții.
- perioada de depunere Raportului final – maximum 10 zile lucrătoare după finalizarea activităților
- perioada de avizare a Raportului final - maximum 20 zile lucrătoare
- depunere Dosar cerere de plată final – maximum 10 zile lucrătoare după avizarea Raportului final
- plată – maximum 90 de zile.

Durata de execuție a proiectului nu poate depăși finalul anului 2029.

Condiții de eligibilitate

EG1 Solicitantul sprijinului trebuie să fie un GAL autorizat de MADR pentru perioada de programare 2014-2020

Solicitantul trebuie să dețină Autorizaţie de funcţionare valabilă, pe perioada implementării SDL.

EG2 Evitarea creării de condiții artificiale pentru a beneficia de sprijin financiar

Este interzisă crearea de condiții artificiale pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține, astfel, un avantaj care contravine obiectivelor intervenției.

Exemple de condiții create artificial pentru a beneficia de plăți:

- Acțiunile propuse prin proiect sunt identice cu acțiunile unui proiect în baza căruia GAL a primit finanțare;
- Alocare bugetară nejustificată în raport cu activitățile propuse prin proiect (ex: numărul participanților la acțiunile proiectului, durata activităților principale din proiect etc.);
- Durata totală de implementare a proiectului nejustificat de mare față de durata activităților principale din proiect – cursuri, seminarii etc.
- În cazul în care au mai beneficiat de sprijin și investițiile sunt identice din punct de vedere al achizițiilor;
- Elemente comune legate de investiții care pot conduce la crearea unor condiții artificiale;

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

- Alte elemente decât cele exemplificate mai sus și care pot avea ca și consecință crearea de condiții artificiale pentru accesarea fondurilor nerambursabile.

EG3 Partenerii din cadrul proiectului de cooperare sunt Grupuri de Acțiune Locală sau alte structuri similare cu acestea, care implementează o Strategie de Dezvoltare Locală, din România sau din Europa

Structuri similare GAL-urilor pot fi parteneriate de tip DLRC sau alte parteneriate cu/fără personalitate juridică, ca de exemplu un grup de parteneri publici și privați locali de pe un teritoriu rural/urban, care implementează o strategie de dezvoltare locală (scopul acțiunilor acestui grup trebuie să fie similar cu cel al unui GAL).

EG4 Proiectul de cooperare este elaborat în comun, vizează activități concrete comune și este asumat prin semnătură de către reprezentantul legal al fiecărui partener/ persoana desemnată să gestioneze proiectul de cooperare

Proiectul de cooperare este elaborat în comun de către partenerii din proiect și este asumat prin semnătură de către reprezentanții legali ai acestora/ persoanele desemnate pentru gestionarea proiectului. Proiectul de cooperare trebuie să vizeze cel puțin o activitate concretă comună, cu livrabile bine definite și cu rezultate exacte, care să producă beneficii pentru teritoriile partenerilor din proiect. Proiectul va fi implementat în comun de către toți partenerii semnatari, având ca obiectiv implementarea acțiunilor și activităților proiectului de cooperare, realizate de fiecare partener conform prevederilor din *Planul de acțiune* și *Acordul de cooperare*.

EG5. Suma solicitată nu depășește plafonul maxim de 200.000 de euro/GAL.

Fiecare partener trebuie să aibă în cadrul proiectului de cooperare o contribuție financiară proporțională cu partea aferentă GAL-ului din acțiunea comună, pe care proiectul de cooperare este planificat să o livreze.

EG6. Proiectul nu vizează activități economice neagricole menite să creeze un avantaj economic pentru GAL-urile din proiect sau pentru anumite întreprinderi din teritoriul acestora

Activitățile proiectului nu vizează activități economice neagricole menite să creeze un avantaj economic pentru GAL și partenerii acestuia sau pentru anumite întreprinderi din teritoriul acoperit de GAL sau de partenerii acestuia și să nu distorsioneze concurența, iar investițiile realizate prin proiect să nu fie generatoare de venit. În acest sens se verifică informațiile din *secțiunea B.7 din cererea de finanțare* și din *Declarația pe propria răspundere* (punctul 20).

EG7. Rezonabilitatea costurilor

Costurile prevăzute în proiect trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate și al rentabilității. În cadrul Cererii de finanțare se va detalia alocarea financiară aferentă fiecărui partener, atât pentru componenta de servicii, cât și pentru componenta de investiții, dacă este cazul. Fiecare GAL autorizat de DGDR AM PS întocmește pentru bugetul asumat câte o *Fundamentare bugetară pe tipuri de cheltuieli eligibile, cu detalierea cheltuielilor prevăzute în bugetul GAL.*

Pentru achizițiile în comun (de ex. platforme, softuri etc.), fiecare GAL care participă la acestea va indica în Cererea de finanțare, documentul „FUNDAMENTARE BUGET GAL", partea din bugetul total al achiziției pe care și-o asumă, denumirea achiziției în comun și va face referire la ofertele depuse care vor conține valoarea totală ofertată.

Ofertele aferente achiziției în comun se depun doar de către partenerul care derulează achiziția și vor cuprinde valoarea totală ofertată. De asemenea, se va depune **Acordul pentru desfășurarea achiziției comune**, în care se vor detalia cel puțin următoarele: responsabilitățile părților și aspectele de organizare internă a procedurii de atribuire (inclusiv desemnarea GAL-ului care se va ocupa de derularea procedurii, organizarea procedurii, repartizarea produselor/ serviciilor care urmează să fie achiziționate și încheierea contractului/ contractelor).

Având în vedere faptul că un singur GAL este desemnat pentru realizarea procedurii, există 2 variante pentru finalizarea procedurii:

1. Încheierea unui singur contract de achiziție publică în cadrul căruia părțile semnatare sunt toate GAL-urile din acord și furnizorul/ prestatorul câștigător. În acest caz, în cadrul contractului se vor evidenția separat pentru fiecare GAL partea de contract cu bugetul aferent, conform contractelor de finanțare. În acest caz, există un singur dosar de achiziție publică, iar avizarea din partea CRFIR 8 a dosarului este valabilă pentru fiecare dintre GAL-urile semnatare. Acordul de desfășurare a achiziției comune va fi document suplimentar care se va anexa dosarului achiziției.

CONSULTATIV

Informațiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

2. Încheierea câte unui contract de achiziție publică între fiecare dintre GAL-urile semnatare ale acordului și furnizor/ prestator. În acest caz, fiecare GAL elaborează propriul dosar de achiziției pe care îl supune avizării din partea CRFIR 8, iar Acordul de desfășurare a achiziției comune va reprezenta anexă la contractul de finanțare, pentru a putea face legătura cu procedura de atribuire efectuată.

În cazul în care evaluatorii constată că valorile cheltuielilor propuse nu sunt rezonabile raportat la acțiunile din proiect, aceștia cer solicitantului refacerea bugetului GAL prin diminuarea cheltuielilor nerezonabile.

Solicitantul are obligația să atașeze la Cererea de Finanțare două oferte pentru fiecare bun/ serviciu bugetat, aferente acțiunilor din proiect (se pot prezenta și oferte din SICAP pentru produse și servicii similare; oferte descărcate din mediul online/print screen, care să conțină data ofertei). Ofertele depuse trebuie să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale și prețul de achiziție, defalcat pe categorii de bunuri/servicii. Fac excepție achizițiile comune pentru care cele două oferte se vor prezenta doar de către partenerul care derulează achiziția, desemnat prin Acordul pentru desfășurarea achiziției comune.

Pentru cazare sau pentru închiriere mijloc de transport în afara țării se pot atașa print-screen-uri de pe paginile de internet ale operatorilor respectivi, în care să se regăsească prețurile care au stat la baza sumelor prevăzute în buget. De asemenea, la întocmirea bugetelor de către fiecare partener, se va preciza cursul euro la care au fost calculate sumele prevăzute în buget.

Rezonabilitatea prețurilor se va verifica, în funcție de tipul de cheltuieli incluse în proiect, prin următoarele metode:

- comparare cu două oferte, indiferent de valoarea bunurilor/serviciilor, sau print-screen-uri de pe paginile de internet ale operatorilor pentru cazare sau pentru închiriere mijloc de transport din afara țării;
- raportare la limitele maxime prevăzute de legislația națională pentru alocația de cazare, indemnizația de delegare și transport.

EG8. Verificarea intensității sprijinului

Intensitatea sprijinului pentru proiectele de cooperare este de până la 100%.

În cazul în care *Planul de acțiune* include investiții, se limitează rata maximă a sprijinului în conformitate cu prevederile art. 73 din Regulamentul privind PS PAC, respectiv la maximum 65% din costurile eligibile.

Această rată poate fi majorată până la 100% în următoarele cazuri:

- investiții neproductive (care nu generează un avantaj economic) și proiecte ale grupurilor operaționale din cadrul PEI;
- împădurirea, crearea de sisteme agrosilvice și regenerarea acestora, consolidarea terenurilor în silvicultură și investițiile neproductive aferente unuia sau mai multora dintre obiectivele specifice prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (d), (e) și (f), inclusiv investițiile neproductive menite să protejeze efectivele de animale și culturile de daune provocate de animale sălbatice;
- investiții în servicii de bază în zonele rurale și în infrastructuri în agricultură și silvicultură, astfel cum sunt stabilite de statele membre;
- investiții în refacerea potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unor evenimente catastrofale și investiții în acțiuni preventive adecvate, precum și investiții în menținerea sănătății pădurilor.

EG9. În cazul proiectelor transnaționale, Formularul ... – *Formular de informații privind proiectele transnaționale* este completat conform modelului din prezentul ghid?

Formularul .... - *Formular de informații privind proiectele transnaționale* va fi completat de către solicitant în limba engleză și va cuprinde **în integralitate** toate informațiile solicitate, respectiv: informațiile de bază privind proiectul, titlu, durată, accesarea de sprijin pregătitor pentru fiecare partener (dacă este cazul), domeniile vizate prin proiect, valoarea totală a proiectului – din care contribuția FEADR, alte contribuții publice, contribuția privată, sume provenite din alte fonduri, scurtă descriere a proiectului și informațiile detaliate privind toți partenerii implicați în proiect.

Cheltuieli neeligibile

- cheltuieli aferente simplului schimb de experiență neconcretizat într-o acțiune comună. De asemenea, nu sunt eligibile cheltuielile legate de teritoriile din afara Europei sau din afara teritoriului

CONSULTATIV

Informațiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

partenerilor implicați în proiectul de cooperare, cu excepția participării la un singur eveniment internațional (dacă este cazul) și/sau participarea la un eveniment național în domeniul dezvoltării rurale (dacă este cazul);

- cheltuieli cu achiziţionarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investiții care necesită construcții/montaj, modernizări, extindere, reabilitări clădiri;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli cu dobânzi debitoare, cu excepţia celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenţii pentru dobândă sau a unei subvenţii pentru comisioanele de garantare;
- cheltuieli cu achiziţionarea de terenuri construite și neconstruite;
- cheltuieli cu taxa pe valoarea adăugată.

Beneficiarii vor avea posibilitatea de a recupera contravaloarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile de la bugetul de stat, în conformitate cu prevederile OUG 49/2015.

- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- achiziționarea de clădiri;
- cheltuieli cu închirierea unui spațiu pentru desfășurarea managementului proiectului.

Depunerea proiectului de cooperare

Depunerea proiectelor de cooperare de către solicitanți se realizează utilizând aplicația on-line.

Dosarul proiectului depus on-line de solicitant va cuprinde următoarele documente:

- **Procură notarială** în situația în care **reprezentantul legal este înlocuit de o altă persoană** desemnată pentru gestionarea proiectului de cooperare, persoană care face parte din personalul GAL implicat în implementarea DR36F (personalul care la momentul depunerii proiectului de cooperare este asigurat fie prin contracte individuale de muncă, fie prin contracte de voluntariat).
- **Copia actului de identitate** a persoanei nominalizate în *Mandatul de reprezentare* (**Formularul ...** la prezentul ghid.) În cazul în care parteneriatul cuprinde două sau mai multe GAL-uri autorizate de MADR, se vor depune și copiile actelor de identitate ale reprezentanților legali/persoanelor desemnate pentru gestionarea proiectului de cooperare ai partenerilor din cadrul proiectului; **Nu se vor depune copii după actele de identitate ale reprezentanților legali ai parteneriatelor de tip DLRC din Europa și a GAL-urilor din afara teritoriului României, parteneriate de tip DLRC din Romania (FLAG, GAL-uri urbane etc.).**
- **Cererea de finanțare** (completată conform formularului ……).
- **Graficul de rambursare a creditului** și acordul creditorului privind execuția investiției, în situaţia în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit), dacă este cazul;
- **Documentul *„Fundamentarea bugetului pe categorii de cheltuieli eligibile, corelate cu activitățile și rezultatele proiectului”***, distinct pentru fiecare GAL, care va cuprinde modul detaliat de calcul, pentru fiecare linie bugetară, al sumelor prevăzute în secțiunea Bugetul indicativ din Cererea de finanțare;
- ***Acordul de cooperare*** (completat conform Formularului …. sau care conține minimum informațiile solicitate în Formular) - semnat de toți partenerii implicați în proiect;
- ***Acordul pentru desfășurarea achiziției comune*** *(dacă este cazul)*
- **Formularul …..** – *Formular de informații privind proiectele transnaționale*;

Acest formular va fi completat în integralitate conform cerințelor din Anexă și depus **doar pentru proiectele transnaționale**. Formularul va fi completat exclusiv în limba engleză și reprezintă o raportare prin care Statul Membru este obligat să raporteze la Comisia Europeană proiectele transnaționale de cooperare.

- **Oferte de servicii traducere și interpretariat, sau documente doveditoare** ale persoanei desemnate din echipa GAL să asigure traducerea și interpretariatul, care să dețină abilitățile necesare dovedite (de ex. certificat de competență lingvistică, sau diplomă de absolvire a unei facultăți de limbi străine, curs de limbi străine, etc.) în cazul proiectelor transnaționale;
- **Formularul …… – Mandat de reprezentare** (stabilește persoana care reprezintă GAL-ul solicitant în relația cu AFIR);

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

- **Document oficial** (statut, act constitutiv etc.) redactat/tradus autorizat în limba română, din care să rezulte că parteneriatul este de tip DLRC și că implementează o strategie de dezvoltare locală. Acest document se va prezenta doar în cazul parteneriatelor care nu sunt GAL-uri recunoscute la nivel european.

În cazul GAL-urilor recunoscute la nivel european, verificarea se va face pe site-ul Rețelei Europene de Dezvoltare Rurală: **.....**
În cazul GAL-urilor urbane, verificarea se face prin accesarea .....
În cazul GAL-urilor de pescuit din România, verificarea se face prin accesarea ...

În cazul proiectelor care includ investiţii, **solicitantul prezintă documente** prin care demonstrează că la momentul depunerii Cererii de finanțare are un drept de proprietate/folosință pentru imobilul (clădirile și/sau terenurile) pe care sunt/vor fi realizate investițiile. Astfel, se prezintă înscrisuri valabile pe întreaga durată de implementare și monitorizare a proiectului începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:
a) dreptul de proprietate privată,
b) dreptul de concesiune,
c) dreptul de superficie,
d) dreptul de uzufruct;
e) dreptul de folosinţă cu titlu gratuit;
f) împrumutul de folosință (comodat);
g) dreptul de închiriere/locațiune.
Menționăm cu titlu de exemplu: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.
Definițiile drepturilor reale/de creanță și ale tipurilor de contracte trebuie interpretate în accepţiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

- Înscrisurile menționate se vor depune respectând una dintre cele 2 situații de mai jos:

A. vor fi însoțite de Extrasul de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, valabil la data depunerii CF/proiectului (emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii proiectului);
SAU
B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.
În cazul în care echipamentele achiziționate prin proiect se depoziteză la sediul GAL, se va prezenta contractul de comodat/închiriere care să aibă valabilitate pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului (se pot prezenta și Acte adiționale la contract dacă este cazul).
În funcție de specificul investițiilor propuse prin proiect (de ex. amplasare de stâlpi și panouri de informare fără construcții-montaj), este suficient acordul proprietarilor cu privire la realizarea investiției (de ex. Acord încheiat cu Ocolul Silvic/UAT etc.). Această soluție tehnică va fi descrisă în *Documentația tehnico-economică*.
În situația în care pe parcursul implementării proiectului se va schimba locația echipamentelor achiziționate, reprezentantul legat al GAL/ persoana desemnată pentru gestionarea proiectului de cooperare va notifica AFIR despre modificările survenite prezentând documentele care certifică dreptul de proprietate/folosință, conform legislației în vigoare și va solicita modificarea Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile contractuale aplicabile.
Atenție!
Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.
În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

➢ Pentru proiectele care propun dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente, partenerii din proiect (după caz) vor prezenta fiecare, distinct, ***Documentația tehnico-economică*** în care vor detalia investițiile propuse, utilizând modelul din **Anexa .....** la prezentul ghid.

Atenție!

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Pentru proiectele care propun dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente se vor respecta prevederile Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
Este permisă utilizarea semnăturii electronice în cadrul proiectului.
Solicitanții se vor asigura că semnătura electronică aplicată documentelor este deținută în baza unui certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene si care se regăsește la https://webgate.ec.europa.eu/tl-browser/#/ în conformitate cu Regulamentului (UE) nr. 910/2014.
Folosirea unei ștampile care reproduce imaginea semnăturii conduce la respingerea Cererii de finanțare, ca neconformă!
În cazul documentelor semnate de toți partenerii (Ex: Acord de cooperare) acestea vor fi semnate în integralitate utilizând semnătura electronică sau semnătura olografă. Un document nu poate să conțină și semnătură electronică și semnătură olografă, astfel că se va opta pentru una din cele două variante.

Acordul de cooperare

Acordul de cooperare trebuie să conțină minimum informațiile solicitate în **Formularul.....** și să fie semnat de toți partenerii implicați în proiect, fără a fi obligatorie utilizarea unui format cadru.
Acordul de cooperare trebuie să conţină informaţii privind partenerii proiectului, titlul proiectului de cooperare, obiectivele proiectului, activităţile pe care partenerii doresc să le implementeze în comun în vederea realizării obiectivelor, responsabilitatea fiecărui partener şi participarea financiară a fiecărui partener în cadrul proiectului.
În ceea ce priveşte cooperarea transnaţională, pot fi iniţiate proiecte comune cu state non-UE, caz în care sunt eligibile pentru sprijin numai cheltuielile legate de teritoriile din cadrul Europei. În cazul cooperării dintre un GAL şi alte grupuri/parteneriate din state membre UE, *Acordul de cooperare* trebuie să prevadă ca fiecare partener să suporte cheltuielile în mod proporţional cu participarea sa la acţiunea comună.
Partenerii trebuie să împartă atât sarcinile, cât și, proporțional cu acestea, cheltuielile, astfel încât fiecare partener să participe la activitățile proiectului. Fiecare partener este responsabil pentru propriile angajamente față de ceilalți parteneri și față de GAL-ul coordonator, în baza *Acordului de cooperare* încheiat.
Modificarea *Acordului de cooperare NU* se poate realiza.
Atenție!
GAL-ul coordonator/solicitant are obligativitatea de a disemina rezultatele proiectului de cooperare prin RRN/REDR și/sau alte forme de diseminare.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Formularul 1 ACORD DE COOPERARE

Prezentul acord se încheie între următorii parteneri în vederea implementării unui proiect de cooperare finanțat în cadrul intervenției DR36*;*

1.1 (Nume GAL coordonator)……, cu sediul în…….. (adresa sediului partenerului coordonator, țara, e-mail....., tel.....), în calitate de coordonator al proiectului de cooperare;

1.2 (Nume partener 1)……., cu sediul în ……(adresa sediului partenerului, țara), în calitate de partener în cadrul proiectului de cooperare;

1.n (Nume partener *n*)……., cu sediul în……. (adresa sediului partenerului, țara), în calitate de partener în cadrul proiectului de cooperare.

2. Titlul proiectului de cooperare ce face obiectul prezentului acord este:

3. Prezentarea generală a proiectului

4. Obiectivele proiectului de cooperare sunt:

5. Activitățile pe care partenerii prezentului acord convin să le realizeze împreună în vederea îndeplinirii obiectivelor asumate sunt următoarele:

Activitatea 1…….

Activitatea 2…….

Activitatea 3…….

6. Responsabilitățile generale asumate de parteneri cu privire la implementarea proiectului sunt:

Partener	**Descrierea activităților cu caracter general prin care partenerul contribuie la implementarea proiectului**
GAL Coordonator	
Partener 1	
……	
Partener n	

7. Contribuția financiară a fiecărui partener în funcție de activitatea cuprinsă în cadrul proiectului (se va completa cu activitățile prevăzute la pct.5)

Partener	**Contribuția financiară (EURO)**	**Activitatea din proiect**
GAL Coordonator		
Total GAL Coordonator		
Partener 1		
Total Partener 1		
……		
Partener n		
Total Partener n		
TOTAL GENERAL		

CONSULTATIV

Informațiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

8. Orice neînțelegere între părți generată de interpretarea sau aplicarea acordului, care nu poate fi soluționată pe cale amiabilă se va supune judecății instanțelor competente din …….. *(se specifică țara GAL-ului coordonator).*

9. Prezentul acord poate fi modificat cu acordul tuturor părților semnatare, printr-un act adițional, la solicitarea părților semnatare, cu respectarea prevederilor din Ghidul de implementare a intervenției DR36, versiunea în vigoare.

10. Prezentul acord poate fi completat, după caz, cu alte prevederi/ observații/ aspecte relevante pentru parteneri.

11. Prezentul acord se supune legislației naționale și europene, în vigoare, aplicabile partenerilor semnatari ai *Acordului de cooperare*.

12. Prezentul acord se încheie în .....exemplare originale, câte unul pentru fiecare partener.

Numele partener/ GAL coordonator	**Numele reprezentantului legal/ persoana desemnată să gestioneze proiectul**	**Funcția:**	**Locul (adresa, inclusiv țara):**	**Semnătura electronică**

FORMULAR DE INFORMAȚII PRIVIND PROIECTELE TRANSNAȚIONALE

…….

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Formularul .....

MANDAT DE REPREZENTARE
Subsemnaţii:
- **(Nume reprezentant legal/ persoana desemnată să gestioneze proiectul de cooperare al GAL partener 1) ……..,** posesor/posesoare al/a documentului de identitate (CI) seria..... nr....., valabil până la data de....., emis de....., în calitate de partener în cadrul proiectului de cooperare, reprezentant al GAL .....autorizat de MADR cu sediul în …….(adresa sediului partenerului),
- (Nume reprezentant legal/ persoana desemnată să gestioneze proiectul de cooperare al GAL partener 2) ……., posesor/posesoare al/a documentului de identitate (CI) seria..... nr....., valabil până la data de....., emis de....., în calitate de partener în cadrul proiectului de cooperare, reprezentant al GAL .....autorizat de MADR cu sediul în …….(adresa sediului partenerului),
- **(Nume reprezentant legal/ persoana desemnată să gestioneze proiectul de cooperare al GAL partener *n*)……..,** posesor/posesoare al/a documentului de identitate (CI) seria..... nr....., valabil până la data de....., emis de....., în calitate de partener în cadrul proiectului de cooperare, reprezentant al GAL .....autorizat de MADR, cu sediul în ……(adresa sediului partenerului)15.

în calitate de **mandanţi,**
MANDATĂM prin prezenta
pe dl./dna. ……., posesorul/posesoarea documentului de identitate seria.....nr....., emis de....., reprezentant legal al GAL coordonator/ persoana desemnată să gestioneze proiectul de cooperare al GAL coordonator/reprezentant al GAL .....autorizat de MADR (în situația în care coordonatorul de proiect este un partener străin), cu sediul în ……(adresa sediului GAL),
în calitate de **mandatar**,
ca în numele nostru şi pentru noi, să ne reprezinte în relaţia cu Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale (MADR) ca solicitant la depunerea proiectului de cooperare pentru acordarea sprijinului financiar, precum şi pentru corespondența din perioada de evaluare și selecție a proiectului.
Mandatarul va îndeplini prezentul mandat în limitele prevăzute în prezenta împuternicire, conform art. 2017 Cod Civil.
Mandatul este gratuit, conform art.2010 alin.1 Cod Civil, netransmisibil şi valabil până la revocare, dar nu mai mult de trei ani, în condiţiile art. 2015 Cod Civil.
Prezentul înscris sub semnătură privată, s-a întocmit în .....exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte semnatară.

MANDANŢI	**MANDATAR**
Partener 1 _____ (Numele şi semnătura) Data.....	_____ (Numele şi semnătura) Data.....
Partener 2 ---------- (Numele şi semnătura) Data.....	
Partener n ---------- (Numele şi semnătura) Data.....	

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

ANEXA 2 DETALII PRIVIND PROIECTELE UMBRELĂ

Proiectele de tip umbrelă sunt proiecte finantate prin DR36 cu un scop/ obiectiv comun, care cuprind mai multe sub-proiecte, dar nu mai putin de 3 proiecte cu o valoare prestabilită de GAL de maximum 30.000 euro/ proiect.

Proiectul de tip umbrelă va avea ca **beneficiar direct GAL-ul** (similar cu un administrator de grant), care stabilește obiectivul proiectului, criteriile de admisibilitate, domeniul specific și se ocupă de evaluarea, selectarea sub-proiectelor și efectuarea plăților în calitate de promotor al proiectului. Astfel, pentru aceste proiecte vor fi incheiate contracte de grant - actul juridic semnat între GAL ca beneficiar al unui proiect-umbrelă şi beneficiarul final selectat în cadrul proiectului-umbrelă, prin care se stabilesc drepturile şi obligaţiile corelative ale părţilor în vederea implementării acţiunilor finanţate prin intervenţia din SDL.

Aceste proiecte vor fi încadrate ca proiecte de servicii, iar plățile vor fi rambursate pe principiul rambursării, în baza documentelor prezentate la plată.

Proiectele umbrelă sunt considerate proiecte de servicii și vor avea incluse costuri legate de finanțarea sub-proiectelor și costuri realizate în scopul sprijinirii beneficiarilor finali (ex: premii pentru cel mai bun proiect, acțiuni de mentorat) cu o limită maximă de 15%.

Proiectele umbrelă pot fi de 3 tipuri:

- proiecte de antreprenoriat – prin care GAL implementează, în calitate de administrator de grant, proiecte integrate în cadrul cărora atribuie ajutoare de minimis pentru înființarea de întreprinderi neagricole.
- proiecte sociale - prin care GAL implementează, în calitate de administrator de grant, proiecte integrate în cadrul cărora atribuie finanțări pentru acțiuni realizate în folosul comunității (de ex. organizarea de campanii de împăduriri de către școli, organizarea de campanii de conștientizare/ educative pe anumite teme de interes pentru comunitate de către ONG-uri/ școli – de ex. patrimoniu etc.).
- proiecte investiționale - prin care GAL implementează, în calitate de administrator de grant, proiecte integrate în cadrul cărora atribuie ajutoare în sectorul agricol sau pentru dezvoltarea afacerilor non-agricole existente. Finanțarea sectorului agricol printr-un proiect umbrelă este posibilă doar în condițiile în care obiectivul proiectului este reprezentat de obligativitatea ca toți beneficiarii sub-proiectelor să se constituie ca o formă asociativă constituită juridic.

În cazul în care proiectele de tip umbrela propun finanțarea unor sub-proiecte care cuprind investiții, se va avea în vedere să existe corelarea cu intensitatea sprijinului. Astfel:

- pentru componenta de servicii a proiectului, care constă în activitatea desfășurată de GAL, și care nu poate să depășească 15% din valoarea eligibilă a proiectului, poate fi stabilită o intensitate a sprijinului de până la 100%,
- pentru sub-proiectele care prevăd investiții de tip social/ în interesul comunității poate fi stabilită o intensitate a sprijinului de până la 100%,
- pentru sub-proiectele care prevăd investiții de tip competitiv/ economic pentru întreprinderi nou înființate (start up) poate fi stabilită o intensitate a sprijinului de până la 100% în funcție de îndeplinirea obiectivelor îndeplinite în baza unui plan de afaceri, cu verificarea integrală a cheltuielilor efectuate.
- pentru sub-proiectele care prevăd investiții de tip competitiv/ economic pentru dezvoltarea unor întreprinderi existente, sau pentru întreprinderi din sectorul agricol, poate fi stabilită o intensitate a sprijinului în conformitate cu art. 73 – Investiții din Reg. (UE) nr. 2115/2021).

Administratorul schemei de grant are întreaga răspundere pentru derularea procesului de selecție a beneficiarilor finali ai sub-proiectelor.

Tipurile de acțiuni eligibile:

1. Identificarea și selecția solicitanților sub-proiectelor
2. Acordarea de sprijin solicitanților sub-proiectelor – maxim 15% din valoarea eligibilă a proiectului

Sprijinul acordat poate fi sub forma unor servicii personalizate de sprijin, de exemplu consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională antreprenorială, sprijin pentru elaborarea planului de afaceri etc., suport în înființarea companiei etc.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

Aceste servicii pot fi furnizate solicitanților sub-proiectelor pana la data semnării contractului de grant. După data semnării contractului de grant, beneficiarii finali vor fi doar subiectul monitorizării din partea administratorului schemei de grant si a celorlalte entități cu atribuții in domeniu (AM PS, AFIR etc).

Acordarea, monitorizarea și plata granturilor

Sub-proiectele pe baza cărora se pot obține granturile pot fi:

- planuri de afaceri în cazul celor care vizează un scop economic/ competitiv
- planuri de intervenție cazul celor care vizează un scop social/ în interesul comunității.

Planurile de afaceri/ intervenție vor fi supuse aprobării unei comisii de selecție/ juriu, pe baza unor criterii stabilite de beneficiarul finanțării nerambursabile, în cadrul unui proces transparent și nediscriminatoriu.

Procedura de selectare a planurilor de afaceri/ intervenție elaborată de administratorul schemei de minimis va detalia aspectele privind termenul în care se realizează evaluarea, documentele necesare a fi depuse in cadrul procesului de selecție, condițiile în care este admisă sau nu completarea documentației, termenul de depunere și soluționare a contestațiilor, alte aspecte relevante. Planurile de afaceri/ intervenție supuse procesului de selecție de către administratorul schemei de minimis vor include minimum următoarele elemente:

- descrierea afacerii/ intervenției și a strategiei de implementare a planului (obiective, activități, rezultate, indicatori);
- analiza SWOT a afacerii/ intervenției
- schema organizatorică și politica de resurse umane;
- descrierea produselor/ serviciilor/ lucrărilor care fac obiectul afacerii/ intervenției;
- analiza pieței de desfacere și a concurenței – doar în cazul planurilor de afacere;
- strategia de marketing – în cazul planurilor de afaceri/ strategia de promovare – în cazul planurilor de intervenție;
- proiecții financiare privind afacerea– doar în cazul planurilor de afacere.

Planurile de afaceri vor fi supuse aprobării unui juriu în care vor fi implicați reprezentanți ai domeniului specific obiectivului proiectului din județul/ regiunea de implementare a proiectului, cu respectarea principiilor de incompatibilitate și confidențialitate. Juriul de selecție a ideilor de sub-proiecte va include obligatoriu un număr impar de membri.

Juriul va avea în vedere aplicarea unui mecanism de evaluare și selecție a planurilor de afaceri/ intervenție bazat pe următoarele principii:

- Vor fi aplicate principii și criterii de transparență, echidistanță și obiectivitate, tratament egal și nediscriminare, precum și respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform legislației aplicabile;
- Vor fi finanțate planuri de afaceri/ intervenție în limita bugetului disponibil la nivel de proiect, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute;
- Doar în cazul planurilor de afaceri, acestea vor reflecta realitatea segmentului de piață vizat și vor fi fundamentate tehnic și economic, pornind de la informații verificabile în zona geografică de implementare a proiectului.

Doar pentru planurile de afaceri/ intervenție aprobate de către acest juriu se va acorda sprijin financiar în cadrul proiectului.

Administratorul schemei de antreprenoriat are responsabilitatea exclusivă a conținutului dosarelor privind planurile de afaceri/ intervenție, a modului de organizare, derulare și privind rezultatele concursului de planuri de afaceri/ intervenție.

În cazul în care, în urma unor verificări ulterioare, AM PS, AFIR sau orice altă instituție publică cu atribuții de monitorizare, audit sau control va identifica elemente care demonstrează că una sau mai multe entități au beneficiat de finanțare în baza unui plan de afaceri/ intervenție care nu a fost elaborat respectând principiile sau criteriile enumerate mai sus, cheltuielile aferente vor fi considerate neeligibile.

Grantul poate fi acordat doar unei persoane juridice.

Valoarea maximă pentru un grant (plan de afaceri/ intervenție aprobat) acordat unui beneficiar final este de 30.000 euro/ plan, reprezentând maximum 100% din totalul cheltuielilor eligibile și se acordă numai persoanelor juridice ale căror planuri de afaceri/ intervenție au fost aprobate anterior.

În cazul sub-proiectelor cu scop economic/ competitive, afacerile sprijinite trebuie să asigure o perioadă de sustenabilitate de minimum 36 luni. Perioada de sustenabilitate a afacerii presupune continuarea funcționării

Informațiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.

CONSULTATIV

acesteia și poate fi monitorizată de administratorul schemei pe perioada implementării proiectului sau după finalizarea implementării proiectului, precum și de către alte instituții de control.
Persoanele care fac parte din echipa de proiect, asociații sau angajații din cadrul beneficiarului nu pot avea calitatea de angajați sau asociați în cadrul persoanelor juridice sprijinite prin proiect.
În calitatea lui de administrator ai schemelor de antreprenoriat, solicitantul nu poate încheia contracte de prestări servicii, furnizare de bunuri sau execuție de lucrări cu beneficiarii ajutorului în cadrul aceluiași proiect.
Monitorizarea respectării regulilor de sustenabilitate de către beneficiarul final, respectiv: continuarea funcționării afacerii, pe o perioadă de minimum 36 luni de la finalizarea sub-proiectului este obligația administratorului schemei de minimis. Solicitantul, în calitatea de administrator al schemei de grant se va asigura că transpune în contractele de grant încheiate cu beneficiarii finali prevederile relevante de mai sus privind monitorizarea sustenabilității măsurilor sprijinite.
Beneficiarul finanțării nerambursabile (administratorul schemei de antreprenoriat) are obligația verificării respectării criteriilor de acordare a ajutorului prevăzute în legislația comunitara si națională aplicabilă, înainte de semnarea cu beneficiarii finali a contractelor degrant, în baza cărora se acordă ajutorul.
Întreprinderile sprijinite vor trebui să aibă sediul social/ punct de lucru pe teritoriul GAL.

CONSULTATIV

Informaţiile din Ghidul de implementare nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul MADR sau AFIR. Toate drepturile rezervate.